

DOSSIERNo.: OD 162

NAAM: V.S.V. - PERS

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
12/5	KCB	18/5									
23/5	4	27/5									
17/9	4	17/9									
19/9	B	25/9									
25/9	I	29/9									
1/10	4	1/10									
3/10	4	4/10									
16/10	4	16/10									
6/12	4	8/12									
10/12-12/12	4	11/12-12/12									
19/5	R-B	20/5									
17/6	4	17/6									
16/8	4	16/8									
22/9	4	22/9									
24/6-51	B	2/7									
15/9-52	B	16/9									
14 SEP. 1959	K	19 OCT. 1959									
9 FEB. 1960	BOB	23 MRT. 1960									
30 MRT. 1960	BOB	30 MRT. 1960									
22 JULI 1963	PR	AUG. 1963									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 162

NAAM: V.S.V. Pers

~~B IV~~ 23/9
10/9.47

- 1 Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schutblad aanwezig was dit bijgevoegd. sept. '70

CON III

Afschrift voor:

D A G R A P P O R T S e c t i e B I V

OD 158-
159-
161-
162-

Zaterdag, 26 Juli 1952

"Socialisme van Onder Op" no 171 - Reeds eerder werd er melding van gemaakt, dat na het verbreken van de band tussen het blad "De Vrije Socialist" en de bij het Landelijk Werkcomité aangesloten Vrije Socialistische Groepen, genoemd Comité had besloten over te gaan tot het uitgeven van een nieuw orgaan: "Recht voor Allen".

Tijdens een op 6 Juli j.l. gehouden bespreking tussen de Bond van Vrije Socialisten, het Landelijk Werkcomité en de redactieleden van "Recht voor Allen" en "Socialisme van Onder Op" is wederom aan de orde gesteld de vraag van de aaneensluiting der verschillende anarchistische groepen.

Als voorbereidende maatregel werd besloten, dat "Recht voor Allen" en "Socialisme van Onder Op" voor gezamenlijke rekening een wekelijks verschijnend fusieblad zullen uitgeven. Dit zal bij toerbeurt worden geredigeerd door Lanooy en Snienk, redacteuren van bovengenoemde bladen.

Waarschijnlijk in September a.s. zal een fusiecongres worden gehouden waarop een beslissing zal worden genomen omtrent een blijvende samenwerking.

Het nieuwe orgaan, dat als titel draagt: "Socialisme van Onder Op, waarin opgenomen Recht voor Allen, fusieweekblad der vrij-socialistische beweging in Nederland" is inmiddels op 19 Juli voor het eerst verschenen.

- - - - -

nr. 28.

nr. I.D. 1.503.52.

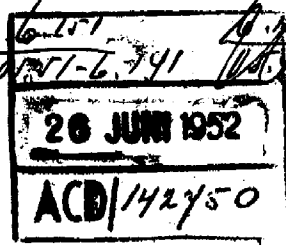
alhoewel

25 Juni 1952.

DIENSTGEHEIM.

Ik heb U hierbij ter kennisneming te doen toekomen een gedrukt geschrift, de opwekking inhoudende het stembiljet aan het stembureau als ongeldig te laten afstempelen. Dit geschrift werd door een onbekend gebleven persoon, aan de bezoekers van een openluchtvergadering van de P.v.d.A. op 20 dezer alhier gehouden, uitgereikt. Deze persoon had zich daartoe op de openbare weg, voor de ingang van het vergaderingsterrein, opgesteld. Einde.

b.157
6.16E
05.26
25.6.52.
1-6.741
ACD/142750
d
Rechtblad is vernietigd
JHS

Aan het volk van Nederland!

Arbeiders!

De stembusstrijd neemt weer een aanvang. Alle arbeidsschuwe intellectuelen nemen de kans waar om zich een droog plekje in het parlement te verzekeren. Het is weer hetzelfde als vorige jaren. Iedere partij prijst haar program aan met schreeuwende reclamebiljetten en schoonklinkende leuzen, beloften, die bij iedere verkiezing weerkeren en nooit verwezenlijkt kunnen worden. Herinner U b.v. de leus: „Geen jongens naar Indië!” waar velen van U ingelopen zijn. Na de verkiezingen gingen de jongens wèl naar Indië, met goedvinden van het parlement.

Zowel de grondwet als het parlement zijn kapitalistische maaksels, die geen basis vormen voor de bevrijding der arbeiders, want die bevrijding moet het werk van de arbeiders zelf zijn. Alle verbeteringen zijn door hardnekkige strijd der arbeiders verkregen, geïnspireerd door enkelen, die de arbeiders leerden, dat de afschaffing van het privaateigendom nodig was om grond- en productiemiddelen in handen van de gemeenschap te brengen.

De parlementaire strijd leidt tot niets. De strijd in het bedrijf, gesteund door onderlinge solidariteit, brengt de bevrijding, omdat de arbeider de meerderheid vormen tegenover hun uitbuiters.

Elk parlement is een instrument voor de oorlog. Washington en Moskou zijn de overheersende machten, die met hun militaire en economische machtsapparaten alle parlementen beheersen. Stem daarom niet, maar sluit U aaneen in de bedrijven en weigert aanmaak van oorlogstuig.

Alle partijen vertellen U, hoe U moet stemmen, wij vertellen U, hoe U niet moet stemmen. Men gaat naar het stembureau, geeft de kaart die de post bracht over, waarna de ambtenaar U het stembiljet zal toereiken. Men weigert dit en verzoekt de ambtenaar het biljet ongeldig te maken. Op ieder bureau ligt n.l. een stempel met „ongeldig” er op. Dit zal enige consternatie verwekken en de ambtenaar zal U verzoeken, het biljet blanco in de bus te gooien. Men blijft echter op dit standpunt staan en ziet toe, dat de ambtenaar het biljet ongeldig maakt.

Stemt niet!

Stemt niet!

ACD IV

9020

Periodiek: *Vrije So*

OP KAART
ACD/48
DAT: 7/8/52
PAR: 7

Datum: *17-5-52*

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	pag.	
P&B	21/5	<i>[initials]</i>	
<i>BVI</i>	20/5	<i>[initials]</i>	

Aantekeningen:

bo. 1/20

*gecontroleerde
medewerking
in functie
van de
vermelde*

De afgeleverde exemplaren

van het tijdschrift

zijn nu in bezit van de

Directie van de

Landelijke Arbeidsinspectie

te Den Haag

De afgeleverde exemplaren

zijn nu in bezit van de

Directie van de

Landelijke Arbeidsinspectie

te Den Haag

De afgeleverde exemplaren

zijn nu in bezit van de

Directie van de

Landelijke Arbeidsinspectie

te Den Haag

200

Periodiek: *De Pers*

OP KAAPT
ACD/115
DAT: 11-11-51
PAR: 11-11-51

Datum: *11-11-51*

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P&B	<i>11-11-51</i>	<i>11-11-51</i>	

Aantekeningen:

11-11-51

✓

Korrespondentie

VAN DE REDACTIE.

Bijdragen voor ons blad te richten aan K. A. Fraanje,
Noord Polderkade 396, Den Haag.

Medewerking is ons nog door drie welwillenden toe-
gezegd.

B. M. Groningen. Dank voor de invitatie. Ben tijdelijk
zeer in beslag genomen door gevraagde en aanvaarde
redactiezorgen.

A. K., te A'dam : Volgend nummer.

VERTROUWELIJK.

Ridam

Verbinding: N° 11
 No. 542
 Onderwerp: Vrije Socialisten
 Datum ontvangst bericht: 30 - 4 - 1952
 Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar
 Waardering bericht: betrouwbaar
 Tevens bericht verzonden aan: --
 Medewerkende instanties: gene
 Ondernomen actie: geen

6.161
 05.13
 12 MEI 1952
 ACDI 138834

UITTREKSEL
 Uit: OD 230
 Voor: OD 162
 o.a.v. B IV
 dt.: 30-7-52
 nr.: LS

Kort verslag van de besloten ledenvergadering van Vrije Socialisten, groep Rotterdam, gehouden op woensdag, 23 April 1952, te 20 uur, ten huize van de Jong Teunis, geboren 29-1-1883 te Kralingen (bekend)

Aanwezig 12 personen.

Bedeaux, Jan, geboren 25-1-1877 te Leerdam (bekend) opent te ruim 20 uur de vergadering met een woord van welkom en brengt verslag uit van het op Zondag, 13 April j.l. te Utrecht gehouden congres (zie dezerzijds schrijven I.D.No. 485 dd. 23-4-1952)

Spr. zegt van Tibbesma, Willem, geboren 22-3-1920 te Opsterland, wonende te Amsterdam een kort overzicht van de op het congres genomen besluiten te hebben ontvangen (in afschrift hierbij gevoegd), doch dat blijkens een schrijven van Klaver, J., wonende Orteliusstraat 237 II te Amsterdam (eveneens in afschrift aangehecht) door de geraffineerde tegenwerking van de drukker Haver, wonende te Haarlem (nadere personalia onbekend) aan deze besluiten tot nog toe geen uitvoering is kunnen worden gegeven.

Spr. zegt van Bom, Adrianus Jacobus, geboren 7-7-1895 te Rotterdam (bekend) te hebben gehoord, dat Bosman, Karel, geboren 16-10-1891 te Deventer, wonende te Amsterdam, na afloop van het congres, nog diezelfde dag naar Haver is gegaan en alles heeft overgebracht, waardoor de drukker voldoende tijd heeft gehad maatregelen te nemen. Daardoor is het niet gelukt het orgaan "Recht voor Allen" te Dordrecht te doen drukken, doch thans worden pogingen in het werk gesteld zulks in Utrecht gedaan te krijgen, aldus spr.

Spr. wekt tenslotte de aanwezigen op om, namens de groep van Vrije Socialisten te Rotterdam, er bij het Landelijk Comité van Vrije Socialisten op aan te dringen, dat Lanooij, Henricus Johannes, geboren 27-11-1906 te Rotterdam, wonende Zevenbergjesweg 2 te Barneveld als vaste redacteur van het orgaan "Recht voor Allen" wordt aangewezen.

Te 22 uur wordt de vergadering gesloten.

Einde.

UITTREKSEL

Uit : OD 345

Naam: MAANDRAPPORTEN NOORD-HOLLAND

Voor : OD 162

Naam: VRIJ SOCIALISTEN VERENIGING

Ag. nr: 133193

Afz. : I.D. Velsen

Datum: Mrt.52

Aard van het stuk: Betreft Maandverslag Februari 1952 te Velsen

op 14.2.52 werden 2 personen in de Gemeente Velsen aangetroffen, bezig met de verkoop van het blad "De Wapens Neder". (Zie bijlage 4)

Zij trachten de verkoop van genoemd blad te bevorderen door de medeling dat de opbrengst van deze verkoop werd aangewend tot steun aan principiële dienstweigeraars.

De personen, hier voren bedoeld, waren:

BOEMAN, Karel oud 60 jaar, van beroep dakdekker, diens echtgenote
BOSMAN-Wensink, Grietje oud 56 jaar wonende Simon Willemstraat 16 I te Amsterdam.

"De Wapens Neder" verschijnt om de 14 dagen onder de voorlopige redactie van K. BOSMAN Simon Willemstraat 16 I te Amsterdam

Uitgetr. door: T.G.

Op aanwijzing van: B III

Datum: 28.7.52

Acc. OD. 162

Periodiek: *Vrije Sec.*

Datum: *3-5-52*

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B			

Aantekeningen :

VOOR DRUKWERK

DRUKKERIJ *Renova*

BURG RAMPSTRAAT 3 TEL 12575 HAARLEM

- Stroombiljetten — grote en kleine
- Reambiljetten — Manifesten — Bro-
- chures — Periodieken — Kranten
- Ook Folders, Notas, Kwitanties, Brief-
- kaanten — Adreskaanten — Brief-
- papier — Enveloppen — Visitekaarten

In familiédrukwerken zoals: Geboortekaarten, Ver-
lovingskaarten, Ondertrouwkaarten enz. hebben wij
grote keuze en leveren deze in de kortst mogelijke tijd

Periodiek: *Vrije Soc*

Datum: *23-2-52*

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B	<i>29/12</i>		
<i>B. E.</i>			

Aantekeningen:

162

EEN NIEUWE REDACTEUR GEVRAAGD.

Naast de klachten van Gero, Cer, R. d. T. en natuurlijk die van de redacteur zelf over de slechte technische verzorging van ons orgaan, ontving ik de laatste tijd ook van lezers die niet schrijven allerlei opmerkingen over onleesbare artikels, waaryan de regels door elkaar staan. Het hoofdartikel van 6 Febr. leek meer op een kruiswoordraadsel, eveneens het pol. overzicht van vorige week. Een jaar lang heb ik geijverd voor een betere technische verzorging.

Een lezeres in Delfzijl zegt: Je klaagt over te weinig plaatsruimte, maak de advertenties dan kleiner, dan heb je meer ruimte.

Daarover heb ik geen zeggenschap. Al mijn moeite stuit af op de onwil van de uitgeefster, die geen maatregelen wil nemen die tot verbetering kunnen leiden. Vele besprekingen hebben we gehad, maar er verandert niets. De beweging der Vrije Socialisten schijnt hier volkomen machteloos te zijn, Van jullie, kameraden, ontving ik mijn mandaat als redacteur. Ik geef het jullie terug. Zoals het nu gaat kan ik niet langer meer de verantwoordelijkheid dragen. Kies een andere redacteur, ik stel mijn mandaat weer ter beschikking.

LANOXY.

162

Periodiek: *Vrije Sec*

Datum: *15-12-51*

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B	<i>1/4</i>		

Aantekeningen :

Op het laatst gehouden congres te Haarlem werd de redactiecommissie opgeheven en daarvoor in de plaats een commissie van geschillen gekozen.

Weigert de Redacteur nu, om welke reden dan ook, een artikel of ingezonden stuk te plaatsen, dan kan de schrijver daarvan, mits hij daartoe behoefte gevoelt, zich vervoegen bij de commissie van geschillen.

Zij zal dan goede nota nemen van de mening van de Redacteur en op zichzelf het geweigerde stuk beoordelen.

Deze beoordeling geschiedt door elk der 3 leden afzonderlijk en de resultaten zullen zowel de Redacteur als de schrijver van het geweigerde stuk worden toegezonden.

Het secretariaat van die commissie van geschillen zal voorlopig worden waargenomen door P. Visser, van wiens adres dus zowel de Redacteur als de eventuele inzender goed nota zal moeten nemen.

De commissieleden :

J. WARNARS.

J. BEDEAUX.

P. VISSER, Westerbeekstraat 9 d,
Rotterdam-Zuid.

162

UITTREKSEL

Uit : OD 230

Naam: VRIJ SOCIALISTISCHE VERENIGING (Openb.verg.)

Voor : OD 162

Naam: VRIJE SOCIALISTISCHE VERENIGING (Pers)

Ag. nr: 123513

Afz. : I.D.Rotterdam

Datum: 16 Nov.51

Aard van het stuk: Verslag van de besloten conferentie van Vrije Socialistische
groepen, aangesloten bij het Landel.Comite v.Vrije Soc.
gehouden op 4-11-51 te Haarlem

Zie bijlagen bladz.3;4;5;6;7 en 8

Uitgetr. door: T.G.

Op aanwijzing van: B IV

Datum: 29.7.52

D 38 - 10 000 10204 - 51

Bonnet, C. in het hiernavolgende niet eens en zegt, dat grote voorlichtigheid moet worden betracht met het geven van adressen. "Ze zitten ons achter de broek", aldus spr.

Bedsaux, J. antwoordt, "Wij komen op voor ons recht en wij zijn geen huichelaars".

Hij wordt hierbij ondersteund door Lanooij, H.J.

— Dan ontstaat plotseling een grote verwarring omdat Jongkind, Albert, geb: 7-6-1906 te Aalsmeer, wonende te Aalsmeer, de zaal binnentreedt.

Vele aanwezigen, vooral Hagenaars en Amsterdammers, staan op, schreeuwend: "hij weg of anders gaan wij". Verschillende bezoekers lopen al op de deur toe.

— de Boon, Cornelis, geb: 29-12-1883 te Gorinchem, wonende te Gorinchem, treedt dan bemiddelend naar voren en zegt, dat deze vertoning toch wel zeer tegen de anarchistische principes strijdt, daarmee de deze kwestie sussend.

De bespreking over het geven van adressen wordt voortgezet.

Spijker, nadere personalia onbekend, wonende te Uitgeest, verzet zich eveneens krachtig tegen de opvatting van de Rotterdammers, waarna tot stemming wordt overgegaan, met de volgende uitslag:

- Amsterdam tegen;
- Haarlem tegen;
- Den Haag tegen;
- Amsterdam-Jeugd tegen;
- Den Haag-Jeugd tegen;
- Rotterdam voor; en :
- Dordrecht voor.

Punt 4 der agenda volgt.

Bonnet deelt mede, dat er twee ingekomen stukken zijn, n.l. een begroetingsschrijven van Noorlander, nadere personalia onbekend, wonende te Dordrecht, en een dito van Seymoer, geb: 16-10-1871, wonende te Koog a/d Zaan.

Punt 5 der agenda.

Bonnet regelt het zo, dat alle voorstellen gelijktijdig worden behandeld. Deze regeling heeft ten gevolge dat het geheel zeer onsamenhangend wordt, terwijl, zoals in deze kring gewoonte is, persoonlijke sympathieën e.d. een grote rol spelen.

de Bruin, Gerrit Jan, geb: 28-5-1878 te 's-Gravenhage, wonende te 's-Gravenhage, vraagt of Mevr. Vrolijk (weduwe van Rijnders, Gerard) toestemming heeft gegeven dat het blad de "Vrije Socialist" thans geheel in handen van de beweging is gekomen.

Bonnet antwoordt, dat de krant zelf nog steeds het eigendom blijft van Mevr. Vrolijk, doch dat de inhoud van de krant in handen van de beweging is gesteld.

Mevr. Vrolijk stemt dit toe.

Cer, voornoemd, het woord nemende, zegt, dat het blad "De Vrije Socialist" in principe altijd het eigendom is geweest van de "redacteur". Thans zijn er moeilijkheden en hoewel bijna allen het vorige jaar in hebben toegestemd Lanooij, H.J. tijdelijk redacteur te maken onder een redactie-commissie, weet men niets beters te doen dan een hetze tegen Lanooij.

Lanooij en de commissie te ontketenen. "Vooral ook mijn persoon heeft het moeten ontgelden", aldus spr., met uitspraken als Cer is antiek, een stumper, conservatief, enz., terwijl Lanooij voor een oplichter wordt uitgemaakt.

"Wij zijn echter geen schooiers, maar anarchisten", roept spr. uit. Laat men toch bedenken dat het zijn van redacteur geen gemakkelijk baantje is. Het is een ziekte in de Vrije om muggen te ziften en dikwijls onjuist tegen elkaar op te treden en wat dat betreft timmeren we tegenwoordig, wat de medewerkers aangaat, met verkeerd hout. Men behoort slechts te schrijven als men werkelijk iets van belang heeft en maar niet te hooi en te gras.

De man, die de redactie een brief zond van 16 pagina's moet zich dan ook schamen.

Spr. wil niet beweren dat de redacteur en/of de commissie nimmer fouten heeft gemaakt. Ook Mevr. Vrolijk gaat niet vrij uit, want die heeft ons tegenover de drukker in ons hemd gezet, aldus spr.

Spr. zegt, dat een en ander aanleiding is geworden dat hij voor de redactie-commissie heeft bedankt. (Hij werd opgevolgd door Gero, nadere personalia niet bekend; opm. I.D.), en doet een beroep op de werkelijkheidszin van de aanwezigen.

Spr. eindigt en zegt: "Wij hebben ons nimmer beschouwd als bazen, maar als "de Vrije" doorgaat zoals in de laatste tijd, is ze gauw naar de maan".

Bom, A.J. zegt, dat "Rotterdam", dat immers dicht bij het vuur zit, eerst wel eens met de redacteur of de commissie had kunnen praten, voordat al deze voorstellen werden ingediend. Men moet dan ook niet spreken over "dictatuur en terreur", want "Rotterdam" heeft, wat opname van artikelen in "de Vrije" betreft, niets te klagen. Slechts de artikelen i.v.m. "Jongkind" zijn geweigerd en eveneens is een artikel van Visser, P. geweigerd, omdat deze daarin Bosman, K., wonende S. Willemstraat 16 I te Amsterdam, persoonlijk teveel aanviel.

Spr. meent voorts, dat de commissie terecht artikeler van Jongkind heeft geweigerd. Deze komt immers voor zijn steunfonds voor dienstweigerders op, maar wij hebben een eigen fonds, aldus spr.

Spr. beweert in tegenstelling met het voorgaande tenslotte voorstander te zijn van een vrije tribune.

Bedeaux, J., die eerst aarzelend vraagt of het onderwerp "beleid redactie" nog aan de orde is, meent dat de voorzitter eerst de diverse voorstellen had moeten voorlezen. De fout in deze gehele kwestie is, dat de redacteur bij de commissie moet komen en voor alles zo ongeveer toestemming moet vragen. Daaruit vloeien allerlei moeilijkheden voort, zoals b.v. de starre houding van de commissie tegen het dienstweigeringsfonds van Jongkind. De commissie beschouwt het steunverlenen aan dienstweigerders zoiets als een "mythe", die alleen de anarchisten toekomt, aldus spr. (Er ontstaat rumoer in de zaal)

Spr. zegt, dat zijn aan "De Vrije Socialist" aangeboden artikel geweigerd is door de redacteur van "De wapens neder" en dit niet te kunnen aanvaarden omdat de Rotterdammers nu eenmaal niet in "De wapens neder" schrijven.

Spr. betoogt dan de noodzakelijkheid om dit blad te scheiden van "de Vrije". Spr. zegt ook gencegen te kunnen nemen met de houding van de commissie contra Visser, P. Dit is geen commissie van overleg, maar een commissie van censuur, aldus spr.

Lanooij, H.J. zegt in de commissie het standpunt te hebben ingenomen, dat het bewuste artikeltje van Visser, P. in "De wapens neder" behoorde te worden opgenomen.

Net, Jacobus Johannes, geb: 23-1-1881 te Middelburg (bekend) roept: "Het gaat over die vrouw die voor Rusland was en dat zinde Lanooij niet. Noem de dingen maar bij de naam, want dan kan een ieder begrijpen waar het over gaat" (applaus).

Fraanje, K.A., verdere personalia niet bekend, dan het woord nemende, zegt, dat Bom, A.J. tegen hem de opmerking heeft gemaakt dat "De Vrije Socialist" niet zoals een vuilnisbak alles opneemt wat men er ingooit. Spr. vraagt dan of het waar is dat zijn artikelen in de vuilnisbak thuis horen en zegt, dat "wij" met Rijnders zoiets toch nimmer hebben medegemaakt.

Lanooij, H.J., die Fraanje, K.A. beschuldigt het laatste halfjaar een paleisrevolutie te hebben verwekt, voegt deze toe: "Als u uw medewerking verder wilt onthouden, moet U uw gang gaan".

Spr. zegt verder, dat Fraanje met "Socialisme van Onderop" is gaan konkelen en ook een heel lelijke brief aan Cer heeft geschreven.

"Ik gooi mijn principes niet zo gauw overboord", aldus spr.

Fraanje erkent wel wat vlug van stapel te zijn gelopen, doch zegt later een persoonlijk bezoek aan Cer te hebben gebracht. "Wij zijn toen als goede vrienden uiteen gegaan; hij bracht mijzelfs naar de bus. Niettegenstaande dat is hij toch op een schandalige wijze over mij in "De Vrije" gaan schrijven".

de Bruin, G.J. betoogt, dat deze discussie niet bepaald 'anarchistisch' is te noemen. Spr. meent ook dat er betere medewerkers moeten komen, want thans neemt de krant alle "zwijnerij" op.

Spijker, zegt, dat veel meer op de man af moet worden geschreven; op deze manier kan men de P.v.d.A.-ers en de Communisten beter aanpakken. Met theorie komt men niet altijd verder.

Lanooij is het daarmee niet eens. Er zijn nog te veel geestverwanten, die niet eens goed kunnen lezen en hoe kan men het dan zonder theorie stellen, zo vraagt spr. De massa heeft de theorie broodnodig en het zou goed zijn eens een congres te houden over de betekenis van het Anarchisme. Spr. zegt, dat het beter is de artikelen te schrijven in proza, belooft voorts verbetering van de artikelen, doch zegt, dat een en ander ook verband houdt met de drukker van de krant, waarop straks terug zal worden gekomen.

Er wordt gepauzeerd van 13 tot 14 uur.

Adamas (Schout, Jean Baptist, geb. 6-8-1869 te ?, woneende te Gent (België), brengt dan de groeten over van de Vlaamse geestverwanten.

Spr. zegt echter in erge mate gekrenkt te zijn door een schrijven van Lanooij, waarin deze doet uitkomen dat een bepaald artikel in "de Vrije" niet geplaatst kon worden. "Ik gevoel me thans in de week getrapt", aldus spr. Men behoort toch te bedenken dat het ontwikkelingspeil van de Vlaamse geestverwanten niet zo laag is als dat van de Nederlanders.

Spr. zegt, dat er thans onnodige dictatuur en ter-reur wordt uitgeoefend.

Er ontstaat thans een discussie over de positie van de redacteur en de redactie-commissie.

Visser, P. zegt, dat de Rotterdammers achter de redacteur staan, doch niet achter de commissie.

Bom, A.J. blijkt zeer tevreden te zijn over het werk van de commissie en beweert dat de krant vooruit is gegaan. Wanneer men de krant goed leest is men in staat met de vergaarde kennis naar buiten strijd te voeren, aldus spr.

Landheer, ca. 60 jaar, nadere personalia onbekend, wonende te Bussum, zegt, dat er op achterlijke wijze wordt gediscussieerd. "Als schoolmeester werd ik al anarchist, maar als ik een vergelijking maak met toen, zijn wij hard achteruit gegaan. Ik sta er op dat de krant in het vervolg beter gere-digeerd wordt", aldus spr.

Lanooij, H.J. zegt, dat Schout, J.B. nu wel zijn nood heeft staan klagen, maar dat er wel terdege een reden is geweest om zijn artikel te weigeren. Als redacteur kan men geen flater slaan en Schout, J.B. heeft het altijd over "natuur en geestelijke armoede". Bovendien kan men toestanden in België niet zonder meer vergelijken met die van Nederland. Ook spreken zijn artikelen over 't algemeen weinig tot de jongere generatie.

"Tenslotte is hij de man, die mij heeft uitgemaakt voor oplichter en mij heeft beschuldigd van het verwekken van een paleisrevolutie", aldus spr., die verzekert dat, als het aan hem zou liggen, Schout in het vervolg helemaal geen kans meer zal krijgen in "de Vrije" te schrijven.

Het wordt hierop weer rumoerig.

Schout, J.B. zegt, dat Mevr. J. Klaver die woorden heeft gebezigd, waarop Lanooij zegt, dat het niet te geloven is, Mevr. J. Klaver of Wernik, nadere personalia onbekend, wonende te Amsterdam, zulke woorden zouden hebben gebezigd.

Bonnet, C., dan het woord nemend, zegt, dat nu de discussie over dit onderwerp maar moet worden beëindigd.

Spr. stelt voor dat Lanooij, H.J. zijn werk maar moet voortzetten, hetgeen met applaus wordt beantwoord, waarop Lanooij zijn dank uitspreekt voor het vertrouwen in hem gesteld en voorts beloofd te zullen trachten op de juiste wijze voort te gaan.

Dan komt 5b der agenda aan de orde.

Stevens, D. spreekt zich uit voor een commissie van geschillen, waarbij de Bruin, G.J. zich aansluit.

Bedeaux, J. verdedigt zijn eigen voorstel.

Bonnet, C. zegt daarop zich wel bij de zienswijze van Rotterdam te kunnen aansluiten. Hierop wordt het voorstel aangenomen.

Eerst later wordt deze commissie samengesteld uit: Bedeaux, J., Visser, P., Warners, Johannes Gerardus, geb: 12-12-1875 te R'dam (bekend) en voor de jeugd Borgreave, W., wonende J.v. Lennepkade 139 te Amsterdam.

Punt 5c der agenda wordt ingetrokken i.v.m. het aannemen van voorstel b.

Punt 5d der agenda.

van den Heuvel, Franciscus Adrianus Antonius, geb. 24-12-1919 te 's-Gravenhage, wonende te 's-Gravenhage, over dit punt het woord voerend, zegt, dat op order van Mevr. Vrclik de uitgave van "De wapens neder" is gekoppeld aan de uitgave van "De Vrije Socialist". Hiermede is bereikt dat 2000 exemplaren het land worden ingezonden, terwijl nog een 1000 exemplaren zo maar worden verkocht. Spr. hoopt dat het voorstel wordt ingetrokken.

Bedeaux, J. wil meer ruimte hebben in "De Vrije Socialist", doch zegt zich niet te verzetten tegen de uitgave van "De wapens neder".

Bom, A.J. zegt, dat Lanooij best wat korter kan zijn in "de Vrije". "Wij moeten de massa voorbereiden op de ondergang van het kapitalisme en haar helpen zich los te rukken van haar uitbuiters", aldus spr.

Bedeaux, J. zegt, dat het eerst nodig is het mensdom over deze dingen te doen denken en geeft een filosofische beschouwing met als onderwerp "eerst de theorie, dan de daad".

de Boon, C., de bemiddelende rol spelend, zegt dat beide nodig en nuttig zijn. Elke ontwikkeling heeft haar eigen uitgangspunt.

Hoek, Pieter, geb: 14-1-1908 te R'dam (bekend), roept ten slotte: "Zolang zij, die de arbeiders beheersen, over de wapens beschikken, zullen wij "De wapens neder" laten verschijnen, zoals zij nu is."

Deze uitroep wordt met applaus begroet en heeft ten gevolge dat punt 5d wordt ingetrokken.

Dan komt men weer terug op het redacteurschap van "De Vrije Socialist", omdat Schout, J.B. zegt Lanooij niet langer als redacteur van de krant te willen aanvaarden.

Bonnet, C. vraagt of één van de aanwezigen bereid is het "hondenbaantje" over te nemen.

Niemand geeft zich op.

Bom, A.J. stelt ten slotte voor Lanooij volledig redacteur te maken, welk voorstel onder applaus wordt aangenomen.

Hierna wordt eveneens de "commissie van geschillen" benoemd- hiervoor reeds genoemd - waarbij op voorstel van Jansen, A., voornamelijk Rotterdammers worden aangewezen.

Voorts wordt de "technische kant van de krant" behandeld.

Cer zegt, dat de drukker van de krant (Haver, uit Haarlem, nadere personalia onbekend) zijn houding zal moeten veranderen, anders zal men genoodzaakt zijn een andere te nemen.

Nieuwenhuis, Joh. acht het niet nodig dat een andere drukker genomen wordt, als er maar een goede regeling komt voor het corrigeren van de drukproef, waaraan de drukker zich heeft te houden. "De correctie is thans slordig; in de artikelenreeks van mijn hand, getiteld "de Rentenier", vond ik meer dan 50 fouten", aldus spr.

Stevens, D. meent, dat de drukker beter zal werken als men hem meer op zijn "tabberd" zit.

Bom, A.J. zegt, dat men eigenlijk als een kat om de hete brij ronddraait. Er wordt thans over kleinigheden gediscussieerd, maar de grote fout is dat de krant niet in handen van de beweging is, waardoor ook de drukker niet precies weet waaraan hij zich heeft te houden. Lanooij heeft Mevr. Vrolijk al meermalen een vast salaris aangeboden en gevraagd de krant geheel aan de beweging over te doen, hetgeen tot nu toe nog niet is gebeurd. Spr. stelt dan voor een commissie te benoemen om deze kwestie eens tot een oplossing te brengen.

De Bruin, G.J. sluit zich bij deze zienswijze aan. Nieuwenhuis, Joh. ziet grote bezwaren.

Lanooij, H.J. zegt ten slotte niet langer met "die vuile Katholiek" (Haver) te willen werken. Spr. zegt van alles te hebben geprobeerd, doch dat niets heeft geholpen. "Haver speelt met ons en dat word ik zat", aldus spr. Zo is er nu weer een kwestie met cliché's. "Haver beweert dat die zijn eigendom zijn, maar die "rommel" behoort mij toe", roept spr. Neem een andere drukker en dan kan de verhouding tot Mevr. Vrolijk blijven zoals die nu is, zo eindigt spr.

Daarna wordt een commissie "drukker" benoemd, bestaande uit de volgende personen, t.w.:

Kösters, Ludovicus Franciscus Hendricus, geboren 21-12-1888 te Amsterdam (bekend), Bom, A.J., Borgreve, W., Bosman, K. en Nieuwenhuis, Joh.

Men besluit voorts de naam van de krant niet te veranderen.

Koert, Dirk Jr., wonende te 's-Gravenhage, krijgt dan het woord over de punten 5e en 5f.

De behandeling van deze kwestie brengt een geweldige opschudding teweeg. Er is geen touw aan vast te knopen; alles schreeuwt door elkaar en enig resultaat wordt niet bereikt.

Tibbesma, W. erkent dat ook het nieuwe fonds reeds fouten heeft gemaakt; zo heeft men 3 dienstweigeraars gehuldigd, van wie later bleek dat zij zich ook op de wet hadden beroepen.

Net, J.J. roept, dat van Wijk, Johan Hendrik, geb: 2-6-1907 te Amsterdam, wonende te Bennebroek, er met de centen vandoor is gegaan.

Om des tijds wilbe is men tenslotte genoodzaakt op te houden, zonder tot een beslissing te zijn gekomen.

Nog vlug wordt besloten de samenstelling van het Landelijk Comité en van de Kascontrole-commissie ongewijzigd te laten, waarna te 18 uur het congres wordt gesloten.

De autobus uit Dordrecht vervoerde de volgende personen:

Bodegraven, nadere personalia onbekend, wonende te Dordrecht;
van Leen, Adrianus, geb: 18-5-1892 te Dordrecht, wonende te Dordrecht;
Kieffer, Gerrit, geb: 12-12-1911 te R'dam (bekend);

UITTREKSEL

Uit : OD 230

Naam: VRIJ SOCIALISTISCHE VERENIGING (OPENBARE VERGADE-
RINGEN).

Voor : OD 162

Naam: VRIJ SOCIALISTISCHE VERENIGING (PERS)

Ag. nr: 117936

Afz. : I.D. Koog a/d Zaan

Datum: 9 September '51

Aard van het stuk: Verslag betr.: Openbare samenkomst van het District Vrije Socialisten
"Zaanstreek" te Koog a/d/Zaan gehouden op 9 September 1951.

De Vrije Soc. Jeugd is weer op mars. Zij verkocht op het "Waarheids-
feest" te Amsterdam voor f. 120,00 aan propagandalectuur.

Uitgetr. door: P.v.B.

Op aanwijzing van: B IV

Datum: 3 October 1951

I.D.No.337.

Vertrouwelijk.

Betr:A.ten Cate.

OP KAART
ACD/IV B
DAT: 18/7-51
PAR: 189

6.162
05.23-01.4
06.212.92
22 JUNI 1951
ACD/ 112046
112046

21 JUNI 1951

o/162
w 104399
106492

B

Schutblad is vernietigd

Ridder

Ten vervolge op dezerzijds schrijven I.D.No.337, d.d. 5 April 1951, hetwelk een antwoord bevatte op Uw schrijven No.104399, d.d.13 Maart 1951, wordt thans bericht, dat met zekerheid is vastgesteld kunnen worden, dat Ianooij, Henricus Johannes, geb.27-11-1906 te Rotterdam (bekend), gebruik maakte en nog gebruik maakt van het pseudoniem Albert ten Cate. (EINDE).

Aan B.V.D.

nr 11

Nb 928

06.2024 6.151.153 6.151.153
09.293 09.293-06.14 09.293-01.12
27 April 1951.-

No: 245.- DIENSTGEHEIM.-

Onderwerp: "H.J.DE BORGER,
te ANTWERPEN".-

2 MEI 1951
ACD/ 100564

GP KAART
ACD/ 4 B
DAT: 2/8 '11
PAR: 9 5

A A N : B.II.-
V A N : W.-

Shutblad is verwijderd

Hiermede moge ik U het volgende berichten:

"Uit een op de afdeling "PERS & BIBLIOTHEEK", j.l. Maandag, 23 dezer, ontvangen - voor "SPIL" bestemd - exemplaar van "DE VRIJE SOCIALIST", Orgaan voor de Vrije Socialisten in Nederland, No:16, van Zaterdag, 21 April 1951, bleek mij, dat daarin voorkomt een artikel van revolutionaire strekking onder het opschrift "KULTUUR!", hetwelk is ondertekend met:

"ANTWERPEN"

"RIK ^d DE BORGER"

Bij informatie te Antwerpen, gisteren, 26 dezer, vernam ik, dat deze - zich noemende "Rik ^d de Borger", -identiek is aan:

Hendrik Jan DE BORGER, geboren te Antwerpen, 14 December 1913, Belg, van beroep metaalbewerker, wonende te Antwerpen, Abdijstraat, No: 225.-

*OK ✓
met verwijzing
naar Belgisch
Streek*

Hij staat bekend als te behoren tot de "Spartacus-groep" te Antwerpen, waarvan als leider optreedt, de bij ons bekende : Ludovicus Josephus VICTOR, geb. te Antwerpen, 14.10.1903, Belg, dokwerker, wonende te Antwerpen, Spaarstraat, No: 22.-

Omtrent de activiteit van DE BORGER werd echter tot nu toe, betrekkelijk weinig vernomen".-

I.D.No. 337.

Vertrouwelijk.

Betr.: A.ten Cate.

R dan

OP KAART
ACD/43
DAT: 10/6/51
PAR: V.S.

B

UITREKSEL
Uit: 10/6/51
A: 106/192
Voort: P

05.23-01.4
- 9 APR. 1951
ACD/106792

5 APR. 1951

schuilnaam in verband met de

In antwoord op Uw brief No. 104399, d.d. 13 maart 1951, wordt bericht, dat dezerzijds al onmiddellijk na het overlijden van Rijnders, Gerhard, geb. 21-7-1876 te Amsterdam (bekend) werd medegedeeld, dat Lanooij, Henricus Johannes, geb. 27-11-1906 te Rotterdam (bekend) het redacteurschap van "De Vrije Socialist" zou overnemen.

Op het te Amsterdam gehouden congres bleek intussen, dat ook thans het redacteurschap van tijdelijke aard moet worden genoemd en hij zijn werkzaamheden slechts mag verrichten onder een redactie-commissie, bestaande uit drie personen.

Bekend is, dat Lanooij, H.J., voornoemd, gebruik maakt van een pseudoniem en met vrij grote zekerheid kon worden vastgesteld, dat hij in December 1950 en Januari 1951 gebruik maakte van de schuilnaam Albert ten Cate.

*afschrijven
in P.D.
of in andere
met voorz.
A.T.C.*

Aan B.V.D.

Moll K

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

GO 104399

's-Gravenhage, 14 Maart 1951.

No. : B 104399

Betr.: A. ten Cate.

IV AV 3

VERTROUWELIJK

Ontv. bew. _____

Rappel : _____

Antwoord : 106792

Naar mij werd bericht zou Albert ten Cate, wonende Brigantijnstraat 39c te Rotterdam, na het overlijden van G. Rijnders, nog even werkzaam zijn geweest als tijdelijk redacteur van "De Vrije Socialist".

Daar in de kop van "De Vrije Socialist" H.L. Lanooy, Brigantijnstraat 39c te Rotterdam, als redacteur wordt opgegeven, is Albert ten Cate wellicht een pseudoniem van H.L. Lanooy.

Ik moge U verzoeken mij hieromtrent te willen doen inlichten.

UITGEBOKT

HET HOOFD VAN DE DIENST.
* // Namens deze,

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
ROTTERDAM.

J. G. Crabbendam

21 Februari 1951.

Verb: no. 29 *Heemstede*

OP KAART
ACD/4B
DAT: 10/6-1
PAR: Y.C.

6.162 *6.162*
05.23-04 *05.23*
1 MRT 1951
ACD/104399

Onderwerp:
De Vrije Socialist

Rechtsblad is vernietigd

Naar aanleiding van het gestelde in Maandoverzicht no.12 van 1950, blz 17 e.v. betreffende "De Vrije Socialist" wordt dezerzijds het volgende medegedeeld:

X | Na het overlijden van G.Reijnders, wordt door Anna Maria Vrolijk voorlopig en tijdelijk het administratieve werk tav."De Vrije Socialist" gedaan. Ook het redactieadres is nog tijdelijk te Heemstede Narcissenlaan 16.

X | Op 4 Februari 1951 is er een redactiecommissie ingesteld, met als zetel ~~in~~ 's-Gravenhage, Scheppingstraat 44, per adres A.BOM.

X | Als tijdelijk redacteur van de Vrije Socialist is aangesteld Albert TEN CATE, wonende Brigantijnstraat 39c te Rotterdam.

einde. /

A.C.D. wasley in A. ~~man~~
B10 13/12

O.D.162

Doss no	08/162
Col. Vrijl. no:	
Datum	2-12-50

x1

OPGELET!
Alle geldzendingen per giro, of postwissel, alleen te adresseren op naam van Mevr. A. M. VROLIJK, Administratie "De Vrije Socialist", Narcissenlaan 16 te Heemsted.

x

Anna Maria Vrolijk, 27-5-82 A'dam.
Fabr. 99/56772/O.D.167.

UITTREKSEL

Uit : PD 2194

Naam: G.RIJNDERS.

Voor : OD 162

Naam: Vrije Soc.Vereniging (Pers)

Ag.nr: 78374

Afz. : Heemstede

datum: 19.1.50

Aard van het stuk: G.RIJNDERS, red."Vrije Socialist" te Heemstede.

Naar aanleiding van het artikel "De Politie", voorkomende in "De Vrije Socialist" van 10.9.49 is door de politie te Hengelo, waar een exemplaar van dit nummer in de agentenwacht was binnengeworpen, ambtshalve procesverbaal opgemaakt terzake overtreding van art.137a W.v.Sr. (opzettelijke belediging in geschrifte van het openbaar gezag). Als verdachte is dezerzijds gehoord

Gerhard RIJNDERS, geboren te Amsterdam 21.7.76, van beroep journalist, wonende te Heemstede, Narcissenlaan 16, die verklaarde dat het bewuste artikel door hem geschreven was. Hij verklaarde tevens dat hij van de opbrengst van "De Vrije Socialist" moest leven, zijnde ongeveer f.20,- per week. De uitgave van "De Vrije Socialist" omvat volgens hem een oplage van 1000 exemplaren per week, waarvan er 500 naar abonne's verzonden worden en 500 voor colportage en aan agentschappen ter verkoop aan leden die per week betalen.

RIJNDERS is door de Arrondissements-Rechtbank te Haarlem op 5.1.49 veroordeeld tot een boete van F.30,- of 18 dagen hechtenis en een gevangenisstraf van een maand, voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar. Of er hoger beroep aangetekend is, is alhier niet bekend.

Van de behandeling ter terechtzitting en de uitspraak worden bij deze enige krantenknipsels uit het Haarlems Dagblad gevoegd.

Uitgetr. door: G.

Op aanwijzing van: B IV

Datum: ~~BXIV~~ 18.2.50.

UITTREKSEL

Voor OD 162 Naam ~~Vrije Socialisten vereniging (pers)~~

Origineel in OD 342 Naam ~~Maandrapporten Overijssel~~

Volg nr. Ag. nr: 34844 Aard van het stuk ~~maandoverzicht April 1948~~

..... Afz. Pol. Enschede Datum 5.5.48

Vrije Socialisten

Uit betrouwbare bron werd de inlichting ontvangen, dat in deze gemeente 38 personen zijn geabonneerd op het orgaan "De vrije Socialist"

Uitgetrokken door GH Afd./Sectie ACD/4 Datum 12. 8.48

Waarom zouden wij stemmen?

LAAT ZITTEN WAT ZIT.

Wij vrije socialisten stemmen niet. Men kan ons daartoe niet dwingen. Maar toch, ontkomen wij niet geheel aan de perfide, laaghartige Staatsdwang. Er rest ons niets anders dan:

1e. Thuisblijven en een paar gulden boete betalen. Of:

2e. Niet betalen en dan een paar dagen worden opgesloten. Of:

3e. Naar het stembureau gaan. Even wachten tot men aantekening heeft gemaakt. En als ons dan een stembiljet wordt aangeboden, zeggen: „Dank u, ik stem niet. Dag, heren.”

Als de voorzitter van het stembureau wat moppert, dan laten we ons niet intimideren en zeggen kalm: „Meneer, ik moet mij hier alleen aanmelden en dat heb ik gedaan. Leest u de wet er maar even op na...” Dat is allemaal al erg en ergerlijk genoeg.

MAAR MEN KAN ONS NIET DWINGEN TE STEMMEN.

En waarom stemmen wij niet?

Omdat 't ons volkomen onverschillig is welke partij of klik regeert. Regeringen zijn vroeg of laat altijd hetzelfde. Verwisselingen zijn au fond schijnvertoningen, erbarmelijke flauwe kul. Heeft, vooral het arbeidende volk, daar nu nog geen ervaring genoeg van opgedaan? Moet 't volk nu altijd weer zich laten ontgoochelen? De Rooms-rode regering die wij thans hebben pontificeert als ultra „demokratisch socialistisch”. Wat bracht zij? Wetten, wetten, alsmaar wetten. Dwang. Dwang. Dwang. Ambtenarij, Ambtenarij, Ambtenarij. Willekeur. Willekeur. Willekeur. Korruptie. Korruptie. Korruptie. En... Belasting! Belasting! En die belasting drukt uiteindelijk altijd op de kleine man. Want de groten moge 't vervelend en lastig vinden, maar zij komen toch wel aan hun trek; verhalen 't toch op de kleinen. Terwijl de kleine man geen ander verhaal heeft dan zijn broekriem.

De huidige regering is vrijpostig genoeg om te snoeven op de weldaden die zij het arbeidende volk heeft verschaft. Zij blageurt op het Ouderdomspensioen, dat, gezien de hoge prijzen van de levensbenodigdheden, op z'n best een klein pietsie meer is dan toen men naar de „steun” liep. En wie betaalt die lugubere vertoning? De arbeider. Want van de arbeider moet alles komen. De regering Beel—Drees noemt zich de beschermster van de „mindere man”. Waarachtig! Maar zij heeft toch maar de „loonstop” geproklameerd voor de arbeiders en bepaald, dat zij zo of zo lang moeten werken en niet van uitzuiger mogen veranderen. Minister Drees verklaarde onlangs heel doodleuk: „IK ZAL EENS NAGAAN OF DE VERHOGING VAN DE HUREN VERHOGING VAN DE LONEN NOODZAKELIJK MAAKT.” Dat zal HIJ nagaan!

De arbeiders hebben volgens hem niets meer in

te brengen. Werken, contributies betalen en... rood of zwart stemmen.

DE MINISTERS ZIJN BAAS. DE ARBEIDER (HEEFT NIETS TE VERTELLEN.

Genoeg. Arbeiders kijkt om u heen. Ziet de weelde van de nietsnutters en let op uw nooddrift. Aan u wordt alles mondjesmaat toebedeeld, aan u, die alles door uw arbeid voortbrengt! De regering behandelt u als willoos werkvee. Alleen krijgt het andere vee te eten en kan zijn eigen veehouder niet kiezen.

EEN ANDERE REGERING?

„MERCII” ZEGGEN WIJ.

DIE MAAKT 'T NIET BETER.

Wij hebben toch ervaring? We zijn geregeerd door clericalen, liberalen, radicalen en de laatste tijd door „socialen” van zwarte en rode kleur. Over de grenzen zagen we fascistten en z.g.n. communisten regeren. Komt 't niet altijd op hetzelfde neer.

De regering zal onder pressie van het arbeidende volk moeten staan. Het arbeidende volk kan in de bedrijven en werkgemeenschappen elke regering naar zijn wil doen handelen en eens voor goed uitbannen. Verzet in de bedrijven met de arbeidsweigering als stok achter de deur... Daar moet 't heen — daar staat elke regering machteloos tegenover.

Neen, wij stemmen niet.

Voor ons part blijft zitten wat zit. Wij, vrije socialisten, brengen allen onze stem uit op de persoonlijke durf en energie en het bewustzijn van eigen macht door saamhorigheid.

Het maakt voor ons ook niets uit of daar anderen gaan zitten waar nu de macht troont: zij worden al regerend precies als de voorgangers. Wat?... Het is niet denkbeeldig dat de fabel van Lafontaine hier de rem is: Een medelijdend vrouwtje wilde het ongedierte van een bedelaar zijn hoofd verwijderen. Maar, de bedelaar riep: „Niet doen! Die daar zitten zijn zowat zatgezogen en dan komen er anderen die nog moeten beginnen. Laat zitten wat zit!”

In elk geval: Wij stemmen niet. Onze zelfachting komt er tegen op, onze menselijke waardigheid en hoogmoed komen er tegen in verzet.

De verkiezingstrammelant is in volle gang. En voor alle Kamerzetelhengelaars is blijkbaar weer het volksverachtende devies:

VEEL BELOVEN EN WEINIG GEVEN,

DOET DE GEKKEN IN VREUGDE LEVEN.

Maar wij zijn niet gek. Wij zullen verstandig doorgaan met de bewustmaking van het volk, opdat het zich bezint, zich overtuigt dat de voortbrengers van alle rijkdommen de macht zullen hebben in de bedrijven, zodra zij dit solidair willen.

LAND. COMITÉ v. d. VRIJ-SOCIALISTISCHE BEWEGING IN NEDERLAND.

LEEST „DE VRIJE SOCIALIST”. Adm. NARCISSEN-LAAN 16, HEEMSTEDÉ.

Handwritten notes: 1/2... I.D. Rotterdam 10816

BOSS. No.: AD 162.
 CRT.: Vrije Socialist
 DATUM: 10-3-48
 NR.:

PROGRAMMA

VAN HET 50 JARIG HERDENKEN EN JUBILEUM VAN „DE VRIJE SOCIALIST”

o. MAANDAG 29 MAART 1948 (2e Paasdag)
 in „KRASNAPOLSKY”, AMSTERDAM.

<p>X 1. Opening door de voorzitter, G. J. de Bruin, Den Haag.</p> <p>2. Zang van de gezamenlijke koren: Den Haag, Haarlem, Amsterdam, Enschedé, Emmer-Compascuum en Nieuwe Pekela, onder leiding van de heer JOS. v. LEEUWEN, Den Haag.</p> <p>X 1 a. Morgenrood Otto W. de Nobel,
 b. Vrijheid Bew. Jos. v. Leeuwen,
 - 1 c. Eenheid A. M. Zuidendörp Sr.
 d. Aan de Rode Vlag Jos. v. Leeuwen.</p> <p>X 3. Spreker C. Bonnet, voorz. Land. Comité, Hilversum.</p> <p>- 4. Harmonie „Apollo”, Zaandijk, Dir. G. Schaar.
 a. Mars.
 b. Suite uit „De verkochte Bruid” (4 delen) Smetana.</p> <p>5. Opera-Gezelschap „Faniëlla”.
 a. Aria uit Rigoletto, G. Verdi.
 - Ger Monnik.
 b. Aria uit „Cavalleria-Rusticana”, P. Mascagni
 - Mevr. Fok Slemmer—Holtrop
 c. „Habanera” uit Cadmen, G. Bizet.</p> | <p>d. Duo uit „La Forse del Destino, G. Verdi.
 - Wim van Veen, Ger Monnik.
 PAUZE.</p> <p>X 6. Spreker Wim Tibbesma (Jeugd, Amsterdam).
 7. Opera-Gezelschap „Faniëlla”.
 a. Aria uit „Fanciulla dell West”, G. Puccini.
 b. Aria uit „Butterfly”, G. Puccini.
 Wim van Veen.
 c. Aria uit „Faust”, Ch. Gounod.
 d. Kwartet uit „Rigoletto”, G. Verdi.
 Mevr. Fok Slemmer—Holtrop, Mevr. Faniëlla.
 Wim van Veen, Ger Monnik.</p> <p>- 8. Declamatie Roeli Westerbeek, Den Haag.
 X 9. Spreker G. Rijnders, Red „De Vrije Socialist”, Heemstede.</p> <p>10. Harmonie „Apollo”, Zaandijk, Dir. G. Schaar
 a. Roemeense Rhapsodie No. 1, G. Enesco.
 b. Mars</p> <p>11. Sluiting.</p> |
|---|--|

OPENING DER ZAAL 1 UUR.
 AANVANG 1.30 UUR PRECIËS.

Programma tevens bewijs van toegang f 1 incl. bel.
 Bezoekt in grote getale deze bijeenkomst in de grote zaal en foyer van „KRASNAPOLSKY”

HET LAND. COMITÉ VAN
 VRIJE SOCIALISTEN

161
~~BVI~~ 4-5-48
~~BVII~~ 4-48
 20-4-48
~~BVI~~

D.R.S.S. No.: 0D.162
CRT.: Vrije Socialist
DATUM: 20-3-48
P.:

Ons Jubileum

0D 162

Als dit nummer verschijnt, rest ons nog een volle week van intensieve propaganda, om naast de zeer fijne medewerking op financieel gebied en geestelijke arbeid, die dit Jubileumnummer tot een waardig geestesproduct der kameraden in het gehele land gemaakt hebben, ook Krasnapolsky tot op de laatste plaats bezet te krijgen.

Het bijzondere van dit Jubileum is wel, dat wij in de loop der 50 jaar, de bakens niet verzet hebben ten gerieve van de massa.

Hoe gaarne wij een flinke landelijke beweging tot stand willen brengen, steeds er weer stroming is, die een z.g.n. vernieuwing wenst en wij hebben het in de loop der jaren gezien, eenmaal op het pad der massa, dan boei onherroepelijk het beginsel er op in.

Het Landelijk Comité aanvaardde dan ook gaarne de opdracht het 50-jarig bestaan der Vrije Socialist te organiseren. Wij wisten heel goed dat de grote vriendenkring die de Vrije Socialist bezit (en door onze tegenstanders zeer onderschat wordt) ons in staat zou stellen en op financieel gebied en medewerking aan het Jubileumnummer, ons niet in de steek zou laten.

Zij hebben zich ten volle van hun taak gekweten. Zij weten dat er een redacteur is, die ons laat schrijven en zelf schrijft.

Dit is van zulk een grote waarde dat wij vanaf deze plaats kam. G. Rijnders daarvoor dank zeggen voor de zware taak (en vooral in de achter ons liggende oorlogsjaren), die hij als redacteur aan „De Vrije” vóórbracht heeft en naar wij hopen nog vele jaren zal blijven doen.

Het Landelijk Comité heeft van dit Jubileum tevens een herdenking gemaakt.

Wij herdenken naast onze grote voorganger, F. Domela Nieuwenhuis, de oprichter van onze Vrije, tevens ook de zeer vele makers die ons ontvallen zijn en geleden hebben voor onze beginselen.

Dit herdenken zal uitkomen in de massale zang der gezamenlijke koren.

Het jubileum krijgt ook nog een internationaal karakter, n.l. door de afvaardiging van een groep Belgische kameraden.

Het Landelijk Comité roept u dan ook een hartelijk welkom toe op de 2e Paasdag te Amsterdam.

Dat deze dag er toe moge bijdragen de kameraadschappelijke hand te verstevigen in de komende moeilijke jaren.

Wij gaan zéér zware jaren tegemoet. Laat deze ons niet ontmoedigen, maar de banden onderling in het gehele land versteviger, op dat wij met de dichter en componist kunnen zingen:

Eens komt een blijde, schone dag...

HET LAND. COMITÉ.

BOSS. No.: 00162
 CRT.: Vrije Socialist
 DATUM: 20-3-60
 NR.:

Bij het 50-jarig jubileum van „DE VRIJE SOCIALIST”

00162

Wij herdenken dezer dagen het feit, dat op 2 April 1898 het blad „De Vrije Socialist” werd opgericht door F. DOMELA NIEUWENHUIS.

Reeds vroeger, in 1879 (1 Maart) verscheen het eerste nummer van „Recht voor Allen”, welk blad hij stichtte met behulp van enkele vrienden en dat later werd overgenomen door de Centrale Raad van de Sociaal-Democratische Bond, maar waarvan D. N. steeds werd gekozen als redakteur.

Bijna 20 jaar had hij de leiding van dat blad en toen hij bemerkte dat het socialisme alléén niet in staat zou blijken te zijn de mensheid te verlossen uit de maatschappelijke ellende; hij aan den lijve had ondervonden, dat vooral het parlementarisme een gevaar was voor de bevrijding der arbeidende klasse, begreep hij, dat naast en met het Socialisme, ook de vrijheid van geest moet worden gepropageerd. Toen dan ook de Socialisten Bond (welke werd opgericht toen de Sociaal-Democratische Bond tot een verboden vereniging werd verklaard, besloot, haar leden individueel vrij te laten al of niet mede te doen aan de verkiezingen, besloot hij de knoop door te hakken en bedankte als redakteur van „Recht voor Allen”. Maar gelijktijdig kwam hij met een nieuw blad. Een blad, waarin hij vrij zijn mening kon propageren, van het naar vrijheid strevende socialisme.

Ter verduidelijking noemde hij zijn blad „De Vrije Socialist”, met als ondertitel „Sociaal-Anarchistisch Orgaan”.

In „De Vrije” kon hij zijn mening naar voren brengen en met hem z'n vele medestanders.

En als wij nu, na 50 jaren, eens overdenken, wat „De Vrije” al niet geschreven heeft over de strijd der verdrukten tegen hun uitbuiters, hoe die „Vrije” de arbeiders heeft gewaarschuwd tegen de politieke eierzuchtduikelaars en hoogwaardigheidsbekleders, dan komen we tot de ervaring, dat Nieuwenhuis goed gezien heeft.

„De Vrije” heeft steeds op de bres gestaan, waar het gold de arbeiders te waarschuwen voor de „zegeningen” van het parlement. Alles wat de arbeiders kunnen veroveren, kunnen zij zelf doen; beter, dan dat een ander dit voor hen doet. Steeds meer en meer is gebleken, hoe het Socialisme door het kapitalisme is veroverd geworden en met het Socialisme, de leiders.

Tegenwoordig is ieder „socialist”, althans men doet alsof men het is.

En van alle zich noemende voorstanders is er slechts één die aan HET SOCIALISTISCH ideaal heeft vastgehouden en die van het Socialisme de ruimere betekenis heeft behouden, door de wijze van het voeren van zijn strijd voor de vrijheid, en dat is: „De Vrije Socialist”.

„De Vrije” heeft veel te verduren gehad, ook onder redactie van F. D. N.

Want „De Vrije” was niet alleen in naam „Vrij”, doch ook met de daad. Ieder had het recht z'n mening te zeggen en ongeacht of er heilige huisjes werden aangeraakt, onmedogenloos werd de kritiek geslingerd, daar waar het nodig was.

Welk een invloed er van de Vrijheidlievende Socialistenging, hebben wij bij vele gebeurtenissen kunnen bemerken.

Het was ook alleen „De Vrije Socialist” die tijdens en na de spoorwegstaking in 1903 zonder omwegen zich plaatste achter de stakers.

O, alst wij nog terugdenken aan de dagen van verzet, toen de massa zich nog niet had laten biologeren door de verkiezings-propagandisten; als wij denken aan de Anti-Militaristische vergaderingen en meetings, dan vragen wij ons af, waar is de kracht van de arbeidersmassa gebleven?

Op dit ogenblik is de massa futloos en zijn wij de Vrije Socialisten, de kleine Gideonsbende, die de vaan van het Vrijheidlievend Socialisme hoog houdt

Natuurlijk had Nieuwenhuis zijn medewerkers ook voor de krant. Kameraad Rijnders heeft vooral veel, zeer veel medegewerkt aan de propaganda door middel van zijn medewerking aan „De Vrije Socialist”. Rijnders was vooral de laatste jaren, dat D. N. nog leefde, zijn trouwe vriend en kameraad. Toen D. N. dan ook z'n laatste adem had uitgeblazen, was er dan ook niemand die zijn werk voortzette en „De Vrije” zou opgeborgen zijn, indien Gerhard Rijnders de zaak niet had aangepakt en in 1919 de redactie op nam van „De Vrije Socialist”.

Dat was een doorn in het oog der strebers. En evenals D. N. heeft ook Rijnders onnoemelijk veel met tegenwerking te kampen gehad en nog is het verschijnen van „De Vrije Socialist” bij velen een doorn in het oog.

Ik ben er van overtuigd, dat velen een juichtoon zouden aanheffen, als „De Vrije” er niet meer zou zijn, omdat „De Vrije” een sta-in-de-weg is voor hun persoonlijke belangen.

Maar ik ben er óók zeker van dat VELE, ZEER VELE geesverwanten met vreugde elke week „De Vrije” tegemoet zien. Men verlangt naar het blad, dat zonder omwegen de vinger legt op de rotte plekken onzer samenleving; het blad dat op eenvoudige wijze, zonder aanspraak te willen maken op kwasi-weten en wetenschappelijke aanstellerij, de weg wijst, die wij hebben te bewandelen.

Het is dan ook geen holle frase, dat ons blad genoemd wordt: „De Vrije Socialist”; integendeel, in alles streeft zij er naar, om de propaganda voor de VRIJHEID te doen zegevieren. D. N. ging recht op het doel af; Rijnders niet minder. Wars van alle grootdoenerij tracht „De Vrije Socialist” in eenvoudige bewoordingen de massa ontvankelijk te maken voor de beginselen van het Vrije Socialisme. Onze „Vrije Socialist” bekommert er zich niet om, of men de artikelen van de zijde der toonaangevende meesters mooi vindt; het is niet haar streven om door 'n andere vorm van godsdienst voor te spiegelen, ziel-tjes te winnen. „De Vrije Socialist” noemt zwart zwart en wit wit; zij bestrijdt de godsdienst even fel als het militarisme en laat zich op geen zijwegen dringen.

„De Vrije” is dus als een baken in zee en zij is dan ook de enige spreektrumpet die tot de arbeiders spreekt in de taal der arbeiders.

Kameraden! Wij viëren thans het 50-jarig bestaan van ons blad. Dat is reeds op zich zelf een unicum.

50 jaren staat „De Vrije Socialist” nu reeds op de bres, ter verdediging van onze vrijheidlievende idealen.

50 jaren heeft zij gestreden tegen naar hardnekkigste tegenstanders; 50 jaren heeft zij zich onder vele teleurstellingen weten te handhaven.

En dat hebben wij te danken aan het onversaagd werken van onze redakteur, kameraad Rijnders.

Bij deze 50-jarige herdenking staan wij een ogenblik stil en brengen in onze gedachten een ere-salvo aan hen die hebben medegewerkt aan ons blad en die mede hebben gewerkt aan de bloei van ons orgaan. Velen zijn ons door de dood ontnomen; anderen hebben de strijd niet kunnen volhouden. Doch Rijnders heeft wel volgehouden en met stalen wil gaat hij nog de toekomst tegemoet; werkt hij nog met ijver voor ons blad als redakteur en laten wij de hoop koesteren, dat hij en z'n vrouw nog vele jaren in staat mogen zijn hun krachten te kunnen geven aan „De Vrije Socialist”, tot heil en voorspoed van de propaganda voor het VRIJHEIDLIEVEND SOCIALISME.

C. BONNET.

O.D. 162

B

DUSS. No.:	OD 162
ORT.:	de Vrij Socialist
DATUM:	21 febr 1948
AR.:	

© PWT

V. S. V. — Onze 1ste Cursusvergadering op 16 Febr. is een groot succes geworden. Voor een volle zaal behandelde kam. H. J. Lanooij z'n leerzaam onderwerp.

✓ Dinsdag 17 Febr. sprak kam. Cajo Brendel voor ons over „De C.P.N. en het Socialisme”. Ook deze verg. was een succes.

✓ Dinsdag 24 Febr. a.s. spreekt kam. Joh. Nieuwenhuizen voor ons over het onderwerp: „Is vakorganisatie noodzakelijk”. Wij vragen de speciale aandacht voor dit onderwerp, daar in deze tijd onder onze geestverwanten nogal verschil van mening bestaat over de vraag of wij in de E.V.C. nog langer op onze plaats zijn. Maakt propaganda voor deze vergadering.

Let op de nadere berichten. Al onze vergaderingen moeten en zullen slagen, daar zorgt iedere lezer(es) en ieder lid voor.

B.X. 22787

1.

IV. RD.2

*aan B
Waarinburg*

11 November

7.

~~SECRET~~

GEHEIM

UITGEBOKT

Artikel uit "Vrije Socialist".

Hierbij heb ik de eer U afschrift aan te bieden van een artikel, voorkomende in het orgaan de "Vrije Socialist" van 18 October 1947, getiteld: "Waar een Socialist zich aan ergert; Koninklijk gezag in de knoop", naar de inhoud waarvan ik U nog verwijzen.

De Heer Commissaris
der Rijkspolitie te kl.
C.Sesink,
Vredeshofstraat 18,
te SOESTDIJK.

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

J.G.CHABENDAM.

AFSCHRIFT.

WAAR EEN SOCIALIST ZICH ERGERT

Koninklijk gezag in de knoop.

De koningin wil een beetje rust nemen en haar dochter gedurende die tijd laten regeren. Dit simpele geval moest wettelijk geregeld worden. Men deed 't naar het schijnt, nogal stuntelig. De heren van de Eerste en Tweede Kamer zeiden: "Hé, dat gaat zo maar niet!" Het desbetreffende art. in de Grondwet werd geraadpleegd. En wat bleek nu? Dat de Grondwet wel gewaagt van de overdracht van het Koninklijk gezag, doch niet van de hervatting. Er komen veel meer van die "alordigheden" in de Grondwet voor. Waar de heren advokaten menig duitje aan hebben verdiend.... Enfin. Nu zit de zaak zó in de knoop: De Koningin mag wel bepalen "ik ga vanaf die of die datum wat uitrusten en draag mijn gezag over". Maar terwijl zij uitrust is ze geen koningin, heeft geen gezag, dus kan ze niet zeggen: "ik ga weer aan 't regeren". Wil ze langer uitrusten dan oorspronkelijk bepaald, dan zal ze toch weer even koningin moeten zijn om dat te verordineren en Juliana zal opnieuw beëdigd moeten worden. De heren van de beide Kamers, hebben het dus niet gemakkelijk. Zij zullen er 's nachts en ook overdag wel niet van kunnen slapen. Als ik dit schrijf zijn de arme kerels nog steeds aan 't ontwarren van deze Gordiaanse knoop. En de Koningin die zo nodig rust moet houden, moet maar aan 't werk blijven!

Toch - als 't ons geoorloofd is op te merken - treft de Koningin o.i. de schuld van alles. Toen zij zich vermoeid voelde, ~~had~~ zij tegen haar dochter moeten zeggen: "Zeg Juultje, ik voel me zo vermoeid, help me een handje". En Juliana, die men capabel genoeg acht om ons geheel te regeren, had haar veel, zo niet alles uit de hand kunnen nemen. Niemand had er zijn neus aan behoeven te stoten. En deze even ergerlijke als onverkwikkelijke gasconnade was voorkomen.

NOG MEER ERGERNIS.

Het jongste prinsesje moest worden gedoopt. Daar kwam half Utrecht voor op de been en de kranten stonden er vol van. "Het Vrije Volk" bleef natuurlijk niet achterwege. "Het Handelsblad", dat zijn oude reputatie op dit gebied weer wil herwinnen, schreef:

"Terwijl de predikant het water sprenkelt over het hoofdje van het prinsesje stoot het kleine kreetjes uit".

Hoe is 't godsmogelijk hé?

De woorden "hoofdje", "kleine" en "kreetjes" werden niet met een begin-hoofdletter geschreven, maar dat komt ook wel weer. De dominé die het watergieten verzorgde predikte daarbij dat het meisje Maria Christina zal heten en hij vond die namen "symbolisch". Maria: de moeder van Jezus en Christina: Jezus zelf. Een ondeugende republikein - maar die bestaat niet meer - zou "symbolisch" kunnen verwijzen naar Maria Antoinette en Maria Stuart, die beiden het koninklijke hoofd onder de beulsbijl verloren! En hoeveel "symbolische" woordspelingen kunnen er niet op de naam Christina worden gemaakt. Denk alleen maar aan Christiaanse!

"Het Handelsblad" verwijlt verder:

"Tijdens de preek is de Dopelinge, die sliep, toen zij op de armen van de prinses binnen werd gedragen, wakker. Een innig menselijk gebaar: het prinsesje trappelt met de voetjes en haar handjes pogen het goud van haar vader's uniform te pakken".

Is dat soms ook "symbolisch" dominé Berkel?

Moet daar nu van afgeleid worden dat er nu al gouddorst en goud-
begeerte

goudbegeerte zit in 't onschuldige schaapje ?

EN DE ARBEIDERS ?

Toen de radio-omroeper zijn woordje had gezegd over het koninklijk doopgeval, vervolgde hij met de mededeling dat de vorige week weer 6 arbeidersjongens in Indonesië waren geaneuveld.... Hoe zeer moeten toeh de weldenkende arbeiders zich ergeren aan de rotpoel van leugen en ongerechtigheid waarin zij moeten leven ! Want terwijl zij al werkend niet weten hoe ze van de ene dag in de andere moeten komen, moeten zij waarnemen dat een nietig deel van het volk, met de noden van de werkende en alles voortbrengende massa de draak steekt, door zich onledig te houden met allerlei versierde flauwe kul.

Maar bedenkt arbeiders, met ergernis alléén komt ge niet tot een vreugdevoller leven. Gij moet de enkelen helpen, die zo moeizaam bezig zijn de bolwerken van huichelarij en onwaarachtigheid te slopen.

Als dit blad gedrukt wordt is de knoop nog niet ontward. Men heeft 't zo maar gelaten uit vrees dat er nog meer knopen in de gedragslijn van het "koninklijk gezag" komen.

DOSS. No.: _____
 CRT.: VRIJE SOCIAL.
 DATUM: 18-10-47
 PAR.: _____

Waar een socialist zich aan ergert

KONINKLIJK GEZAG IN DE KNOOP.

De koningin wil een beetje rust nemen en haar dochter gedurende die tijd laten regeren. Dit simpele geval moest wettelijk geregeld worden. Men deed 't naar het schijnt, nogal stuntelig. De heren van de Eerste en Tweede Kamer zeiden: „Hé, dat gaat zo maar niet!” Het desbetreffende art. in de Grondwet werd geraadpleegd. En wat bleek nu? Dat de Grondwet wel gewaagt van de overdracht van het Koninklijk gezag, doch niet van de hervatting. Er komen veel meer van die „slordigheden” in de Grondwet voor. Waar de heren advocaten menig duitje aan hebben verdiend... Enfin. Nu zit de zaak zó in de knoop: De Koningin mag wel bepalen „ik ga vanaf die of die datum wat uitrusten en draag mijn gezag over”. Maar terwijl zij uitrust is ze geen koningin, heeft geen gezag, dus kan ze niet zeggen: „ik ga weer aan 't regeren”. Wil ze langer uitrusten dan oorspronkelijk bepaald, dan zal ze toch weer even koningin moeten zijn om dat te verordineren en Juliana zal opnieuw beëdigd moeten worden. De heren van de beide Kamers, hebben het dus niet gemakkelijk. Zij zullen er 's nachts en ook overdag wel niet van kunnen slapen. Als ik dit schrijf zijn de arme kerels nog steeds aan 't ontwarren van deze Gordiaanse knoop. En de koningin die zo nodig rust moet houden, moet maar aan 't werk blijven!

Toch — als 't ons geoorloofd is op te merken — treft de koningin o.i. de schuld van alles. Toen zij zich vermoeid voelde, had zij tegen haar dochter moeten zeggen: „Zeg Juultje, ik voel me zo vermoeid, help me een handje”. En Juliana, die men capabel genoeg acht om ons geheel te regeren, had haar veel, zo niet alles uit de hand kunnen nemen. Niemand had er zijn neus aan behoeven te stoten. En deze even ergerlijke als onverkwikkelijke gasconade was voorkomen.

NOG MEER ERGERNIS.

Het jongste prinsesje moest worden gedoopt. Daar kwam half Utrecht voor op de been en de kranten stonden er vol van. „Het Vrije Volk” bleef natuurlijk niet achterwege. „Het Handelsblad”, dat zijn oude reputatie op dit gebied weer wil herwinnen, schreef:

„Terwijl de predikant het water sprenkelt over het hoofdje van het prinsesje stoot het kleine kreetjes uit”.

Hoe is 't godsmogelijk hé?

De woorden „hoofdje”, „kleine en „kreetjes” werden niet met een begin-hoofdletter geschreven, maar dat komt ook wel weer. De dominé die het watergieten verzorgde predikte daarbij dat het meisje Maria Christina zal heten en hij vond die namen „symbolisch” Maria: de moeder van Jezus en Christina: Jezus zelf. Een ondeugende republikein — maar

die bestaat niet meer — zou „symbolisch” kunnen verwijzen naar Maria Antoinette en Maria Stuart, die beiden het koninklijke hoofd onder de beulsbijl verloren! En hoeveel „symbolische” woordspelingen kunnen er niet op de naam Christina worden gemaakt. Denk alleen maar aan Christiaansel

„Het Handelsblad” verwijt verder:

„Tijdens de preek is de Dopelinge, die sliep, toen zij op de armen van de prinses binnen werd gedragen, wakker. Een innig-menselijk gebaar: het prinsesje trappelt met de voetjes en haar handjes pogen het goud van haar vaders uniform te pakken”.

Is dat soms ook „symbolisch” dominé Berkel? Moet daar nu van afgeleid worden dat er nu al

gouddorst en goudbegeerte zit in 't onschuldige schaapje?

EN DE ARBEIDERS?

Toen de radio-omroeper zijn woordje had gezegd over het koninklijk doopgeval, vervolgde hij met de mededeling dat de vorige week weer 6 arbeidersjongens in Indonesië waren gesneuveld. . . . Hoe zeer moeten toch de weldenkende arbeiders zich ergeren aan de rotpoel van leugen en ongerechtigheid waarin zij moeten leven! Want terwijl zij al werkend niet weten hoe ze van de ene dag in de andere moeten komen, moeten zij waarnemen dat een nietig deel van het volk, met de noden van de werkende en alles voortbrengende massa de draak steekt, door zich onledig te houden met allerlei versierde flauwe kul.

Maar bedenkt arbeiders, met ergernis alléén komt ge niet tot een vreugdevoller leven. Gij moet de enkelen helpen, die zo moeizaam bezig zijn de bolwerken van huicheltarij en onwaarachtigheid te slopen.

Als dit blad gedrukt wordt is de knoop nog niet ontward. Men heeft 't zo maar gelaten, uit vrees dat er nog meer knopen in de gedragslijn van het „koninklijk gezag” komen.

- 7 OCT. 1947

BUREAU B - - - - - R A P P O R T

ACD/21873

...	
...	7-10-47

Naar aanleiding van het schrijven van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, B.21114, d.d. 25 September 1947, betreffende het verzoek om inlichting en aangaande H. Schuiten, wonende te Groningen, kan, na een ingesteld onderzoek, het volgende worden vermeld :
 KX. HARM SCHUITEN, geboren te Groningen 22 Februari 1883, koopman in bloemen, wonende te Groningen Visserstraat 32, was vóór den oorlog uiterst links georiënteerd en een vurig anarchist. Hij is ook thans uiterst links georiënteerd en doet zich kennen als een raddraaier. Vooral op vergaderingen, waar hij wel eens het woord vraagt, is hij zeer fel.

Hij is geabonneerd op het Dagblad "De Waarheid" en hij staat sympathiek tegenover de Vrijdenkersvereniging "De Dageraad", waarvan hij de vergaderingen bezoekt. Voorts doet hij zich kennen als een uitgesproken anti-militarist. Terstond na de bevrijding was Schuiten een der leidende figuren der Rudolf Rockerstaking.

Tijdens de bezetting was hij fel anti-Duits. Hij is nimmer veroordeeld en in de Politie-administratie te Groningen komt hij niet voor. - - - - -

Groningen, 6 October 1947.

INLICHTINGDIENST
AMSTERDAM

No. I.D. 7956/47.

Uw brief:
B.X.20396 dd. 23.8.1947.

Onderwerp:
ONS VRIJ SOCIALISTISCH MAANDBLAD.

Bijlagen: -
GEHEIM.

BUREAU B		OPGELEGD
Nummer:		
Datum:	19-9-47	

Volgno.
19 SEP. 1947
ACD/21273

Amsterdam, 17 September 1947.

o.d. 162

In antwoord op Uw bovenaangehaalde brief wordt medege-
deeld, dat ONS VRIJ SOCIALISTISCH MAANDBLAD door de
V.S.V. nog niet is uitgegeven.

Het is zelfs zeer waarschijnlijk, dat deze uitgave niet
het licht zal zien.

Dit blad zou eventueel -in stencilvorm- worden uitgege-
ven, nadat meerdere groepen van de V.S.V. zich bij de
N.B.V.S. zou hebben aangesloten, welke laatste organi-
satie dan haar blad zou gebruiken voor de gecombineer-
de verenigingen. De voorgenomen uitgave zou dan dienen
om het contact te onderhouden tussen de ex-V.S.V.-leden.

Nu de fusie over de gehele linie is afgesprongen wordt
de noodzakelijkheid van een maandblad niet meer zo zeer
gevoeld.

VERZONDEN AAN: Hfd. C.V.D., Haag.

F.2.

Aan

21073

25 September

7.

B.2114

====
====

UITGEBOKT

IV. RD.S

GEHEIM

H.Schuur.

Op een te Appelscha (gem.Ooststellingwerf) op 6 en 7 September 1947 gehouden "weekend-meting" van de Vereniging van Vrije Socialisten, trad als spreker op H.Schuur, wonende te Groningen.

Ik moge U verzoeken mij omtrent de politieke activiteit van bovengenoemde persoon te willen doen inlichten, waarbij ik tevens gaarne in kennis zal worden gesteld met diens volledige personalia.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdecommissaris
van Politie
te GRONINGEN.

LS

L.L.van Laere.

DOSS. No.:	DD 162
CRT.:	Pensée et Action
DATUM:	Sept. '47.
AR.:	

Artikel:

L'Anarchisme est-il la violence ?

Blz. 16.

**Weekend Vrije Socialisten,
Noordelijk Gewest**

te Appelscha op 6 en 7 September 1947.

Zaterdagavond in zaal „Duinen-Zathe“.

Spreker. Muziek. Zang. Declamatie.

Aanvang 7.30 uur.

Zondagmidd. openluchtmeeting op eigen terrein

Sprekers: C. BONNET, Hilversum.

Onderwerp: De geschiedenis van de Vrije Soc. Bew.

JACK REES, Den Haag.

Onderwerp: De vrijheid overwint het barbarisme.

Aanvang 2 uur.

*"Nieuwe Ooststellingssamen" van
5 September 1947.*

h.

Oosterwolde, 8 September

1947
Volgno.

13 SEP 1947

ACD/2114

No. 45 . Geheim.

AAN: de Heer Districtscommandant der
Rijkspolitie te Heerenveen.

ONDERWERP: Weekend Vrije Socialisten te Appelscha.

BUREAU B

Bijlage: een advertentie uit "De Nieuw Ooststel-
lingwerver van 5 September 1947.

Thema:	
Datum:	15-9-47

OPGELEED

Ik heb de eer U wel Edel Gestrenge het volgende te rappor-
teren:

Op Zaterdag 6 en Zondag 7 September 1947 heeft de Vereniging voor Vrije Socialisten (Noordelijk Gewest) een weekend gehouden te Appelscha, gemeente Ooststellingwerf.

Op Zaterdag 6 September te 19.30 uur werd in zaal "Duinen-
Zathe" een bijeenkomst gehouden, waar als spreker op trad de Heer
H. Schuiter, wonende te Groningen, die als voorzitter van het Noor-
delijk Gewest het openingswoord sprak en mededeelde dat er een
landelijk comité was opgericht, dat zich ten doel stelt de rege-
ringspolitiek, welke is gericht op een militaire overweldiging
van Indonesië, tegen te gaan. Hij wekte de besturen van de onder-
scheidene groepen op om in de verschillende plaatsen met lijsten
rond te gaan en geld voor dit doel te verzamelen. Door het beleg-
gen van openbare vergaderingen moesten zij de beginselen van dit
comité uitdragen.

Vervolgens trad als spreker op Jack Rees uit Den Haag, die
sprak over "De Vrije Socialistische Jeugdbeweging".

Spreker memoreerde het ontstaan en de ontwikkeling der Vrije
Socialistische Jeugdbeweging en trachtte aan te tonen dat deze
jeugdbeweging zich in volle vrijheid moest kunnen ontwikkelen,
waartoe de ouders zich van iedere inmenging dienen te onthouden.

Tevens oordeelde hij het nodig, dat de socialistische pers de jeugd
gelegenheid geeft om haar beginselen en gedachten onbelem-
merd uit te dragen.

De avond werd verder gevuld met zang, muziek en declamatie,
waarbij het arbeiderszangkoor "Eendracht maakt Macht" van Appel-
scha medewerking verleende.

Te omstreeks 22.30 uur werd de bijeenkomst door de voorzitter
H. Schuiter gesloten. Aanwezig waren ruim 200 personen, blijkbaar
afkomstig uit verschillende delen van het land.

De openluchtmeeting op het eigen terrein der Vrije Socialisten
op Zondag 7 September 1947, werd te omstreeks 14.30 uur door de
voorzitter H. Schuiter geopend.

Eerste spreker was C. Bonnet van Hilversum, met het onderwerp:
"De geschiedenis van de Vrije Socialistische Beweging".

Spreker memoreerde welke strijd het had gekost om de socia-
listische beweging tot stand te brengen, door de hevige reactie
van de zijde der bezittende klasse. Het socialisme was ontstaan
uit de groeiende, ontevredenheid na de Frans-Duitse oorlog van
1870. De strijd was het hevigst toen deze om het kiesrecht werd
gevoerd en ook op allerlei andere manieren werd getracht de oer-
macht van de bezittende klasse ten onder te brengen.

Eensgezind was men toen van oordeel dat godsdienst en mili-
tairisme moesten worden afgeschaft. Dit zijn ook nu nog de grondbe-
ginselen van het anarchisme. De godsdienst is de grootste vijand
en moet met alle kracht bestreden worden.

Nadat spreker had verteld van de opkomst en groei der vakbe-
weging, stond hij een ogenblik stil bij de spoorwegstaking van
1903. Dit was een treffend staaltje van solidariteit en er bleek
uit dat het socialisme in die dagen in staat was het bedrijfsle-
ven ieder ogenblik lam te leggen.

Weekoverzicht:

Par., H. datum 24 SEPT 1947

Nooit is er, aldus spreker, een mooier werkstaking geweest, en waren de arbeider zo doorgegaan, dan was het niet te overzien geweest welke resultaten dit voor hen zou hebben afgeworpen.

Helaas heeft door de actie van Troelstra en consorten het socialisme in kracht ingeboet. Momenteel is de bezittende klasse niet bang voor socialisten en communisten. Dit zal wel weer veranderen, doch daartoe dient te worden gewerkt: het kapitalisme moet worden bestreden met alle middelen, zowel individueel als massaal.

Daarna trad als spreker op Jack Rees uit Den Haag, met het onderwerp: "De vrijheid overwint het barbarisme".

Nadat spreker uitvoerig was nagegaan hetgeen door hem in het verleden is gezegd, stond hij stil bij het pessimisme dat tegenwoordig opgeld doet. Typierend voor deze mentaliteit is de uitspraak van Dr. Huizinga "De wereld is bezeten en wij weten het". Zulk een mentaliteit is echter funest. Deze muur van pessimisme en ondergangsgeloof moet doorbroken worden en hierop moet de propaganda worden ingesteld. Er moet wel gewaarschuwd worden voor dreigende gevaren (atoomwapens etc.) maar tevens worden opgewekt tot strijd. De grote vreugde van het socialisme is gelegen in de persoonlijke strijd, die ieder thans heeft te voeren. Ten bewijze hiervan kunnen gelden de indrukken door spreker opgedaan op het congres van het Wereldfederalisme, in Zwitserland gehouden. Deze beweging, die tientallen miljoenen aanhangers telt, stelt zich op het standpunt dat de nationale staat heeft afgedaan en dat de toekomst een wereld-regering brengt. In deze beweging leeft het besef, dat de toekomst is aan het libertaire-socialisme.

Vervolgens schetste spreker de theorie der spiraalvormige ontwikkeling der maatschappij. Deze ontwikkeling gaat niet steeds opwaarts, maar kent ook haar dieptepunten, echter als aanloop voor de volgende opgang.

Spreker besloot zijn nog al geleerd betoog, waarvan een groot deel der toehoorders kenlijk weinig begreep, met er op te wijzen dat het de kleine bewegingen, de onderstromingen, zijn, die optreden als het geweten en de stuwkracht der massa.

Hij wekte de aanwezigen op zich persoonlijk ten volle in te zetten, door trouw aan de beginselen der vrijheid tegenover de machten van militarisme en staatsdespotisme. Deze vrijheid is alleen mogelijk door de ontwikkeling van de oer-instincten van het socialisme.

Deze meeting werd te ongeveer 17.00 uur door de voorzitter H. Schuiter gesloten. Ook bij deze gelegenheid verleende het arbeiderszangkoor "Eendracht maakt Macht" van Appelscha haar medewerking, terwijl er ongeveer 175 toehoorders waren.

Beide bijeenkomsten hadden een rustig en ordelijk verloop.

De Opperwachmeester,
Groepscommandant,
A. v. d. Lely.

Districtscommandant Rijkspolitie Heerenveen

No. 150.R.

Bovenstaand rapport doorgezonden aan de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage.

Heerenveen, 11 September 1947.

De Kapitein, Districtscommandant,
b.a. De Adjudant,

E. Paulusma

Weekoverzicht.

I.D. Den Haag.

Doss. 37/34.

Par. H. ~~Labau~~ 23 SEPT 1947
BUREAU B

~~G E H E I M.~~

12-9-47

Volg. GELEGD

11 SEP 1947

ACD/21031.

Kort verslag van de openlucht meeting, gehouden door de Vrije Socialisten Vereniging Afdeling Den Haag op Zondag 7 September 1947 op de Speelweide in het Zuiderpark te 's-Gravenhage, waartoe door de Burgemeester dezer Gemeente vergunning was verleend.

Aanwezig circa 100 personen, waaronder gerekend de leden van het zangkoor "Libertas".

Te omstreeks 13 uur opende de voorzitter van genoemde vereniging genaamd: Jan de Bruin, geboren te Leiden, 28 Mei 1878, wonende Hoefkade 409 alhier, de bijeenkomst. Hij gaf na een korte inleiding het woord aan de eerste spreker genaamd: J. Nieuwenhuizen, wonende Marnixkade 1 te Amsterdam, die sprak over het onderwerp "De strijd voor een waarachtige wereldvrede".

Spreker betoogde dat er twee soorten leed zijn, de ene soort welke onvermijdelijk is, terwijl de 2e soort te voorkomen is daar de mens deze zichzelf aandoet. In dit verband besprak hij de ellende van de twee wereldoorlogen. Volgens hem zou 25% op één miljoen soldaten geslachtsziek zijn, welke ziekte zich tot in het 3e geslacht openbaart. Thans, zo vervolgt spreker, aanvaardt de mens als vanzelfsprekend de 3e wereldoorlog. Het zijn alleen de wapenfabrikanten, de zwarthandelaren en kapitalisten, die belang hebben bij een oorlog. Met een oorlog is zeer zeker niet gebaat de grote arbeidersklasse, die bij elke oorlog het gelaag moet betalen. Men spraakt thans overeen 3e wereldoorlog als iets heel gewoons en in dit verband citeerde hij: "Zonder water geen vocht", "Zonder vuur geen brand", "Zonder bacterien geen verrotting" en "Zonder soldaten geen oorlog".

Volgens spreker heeft de arbeider zelf een machtig wapen in handen door controle uit te oefenen op hetgeen hij fabriceert. Alle voorwerpen, welke nuttig zijn voor de massa "accord" maar bij het fabriceren van oorlogstuig armen over elkaar.

Spreker besloot zijn rede met het citeren van een anti-militairistisch gedicht.

Vervolgens werd het woord verleend aan zekere Wim Tibbesma, oud pl.m. 18 jaar, verdere gegevens onbekend, die als een der jongeren werd aangekondigd. Deze spreker ving zijn rede aan met het geven van een overzicht van de tijds van voor 1940 en die na 1945. De jeugd van thans laat zich, evenals de jeugd van voor 1940 op een dwaalspoor brengen. Men had toen ook de mond vol van vrede, terwijl men toen evenals thans de jeugdbeweging geheel en al op militairistische wijze voor een wereldoorlog klaar maakte. De schuld hiervan ligt voor een groot deel bij de ouders die hun kinderen reeds op zeer jeugdige leeftijd laten toetreden tot die jeugdverenigingen, die tot doel hebben de jeugd op militairistische leest te schoeien. De jeugd moet evenwel zelf inzien, dat zij in dergelijke verenigingen niet op haar plaats is, doch dat zij moet streven naar vrijheid en broederschap, hetgeen pas dan bereikt zal kunnen worden wanneer er geen grenzen meer bestaan en men een vreemde-ling slechts als zijn broeder beschouwt. Is het niet verschrikkelijk, aldus spreker, dat men voor een Krijgsraad

wordt

wordt gedaagd en tot zware straffen wordt veroordeeld, wanneer men weigert zijn broeder te doden.

Tibbesma besloot zijn rede met de woorden: "wilt gij een wereld van vrede en vrijheid, sluit U dan aan bij de Vrije Socialistische Jeugdbeweging."

✓ Als 3e. spreker trad op G. Rijnders, wonende te Heemstede, die over het onderwerp "Democratische slaverij" sprak.

Hij betoogde o.m., dat een arbeider aan handen en voeten gebonden is, daar hij zelfs zonder vergunning niet van werkgever kan veranderen ondanks zijn vakkenis en gereedschap niet voor zichzelf kan beginnen, aangezien hij eerst de nodige examens moet afleggen.

Sprekende over de langdurige droogte hekelde hij de processies en gebeden om regen. Volgens hem wase het beter de 3 miljoen gulden die thans per dag worden uitgegeven voor militaristische doeleinden te besteden voor irrigatie van de velden. Laat men van de kerktorens watertorens maken dan kan de dominee of priester na zijn gebed de kraan openzetten om aldus regen te verkrijgen.

Nadat er veel gebeden was om regen maakte De Bilt op een gegeven moment bekend, dat het boven de Noordzee hevig had geregend wat nu juist niet de plaats is waar men om regen verlegen is.

Sprekende over de rechtszekerheid van de arbeider betoogde hij, dat met een handomdraai de wet gewijzigd kan worden (doodstraf en uitzending van miliciens naar Indië).

Vervolgens sprak hij over het instand houden van het distributieapparaat, hetgeen volgens hem alleen ~~man~~ nodig is om een leger van ambtenaren aan het werk te houden, die beter gebruikt zouden kunnen worden om nuttiger werk in het algemeen belang te verrichten.

Rijnders besloot zijn toespraak met een opwekking om toe te treden tot de Vrije Socialisten Vereniging.

In tegenstelling met het bericht, dat deze meeting zou worden opgeluisterd door de Harmonie "De Waarheid" kan nog worden medegedeeld, dat dit niet het geval was.

Het geheel werd opgeluisterd door zang en declamatie.

Te omstreeks 16 uur werd de bijeenkomst gesloten.

Verzonden op 10 September 1947 aan:

C.V.D.

P.G.

WITGEBOEKT

aca
Opberg
00 162

5 September

7.

B.X.20728.

~~XXXX~~
~~XXXX~~ 182730.

1.

VII.

TZ.3.

GEHEIM.

OPGELEGD

Courantenartikel.

S. v. p. conynen
windens
art. 11/3

Hierbij heb ik de eer U afschrift aan te bieden van een artikel uit de "Vrije Socialist" van 23 Augustus 1947.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze;

LS.

Aan de Heer Commissaris
van Rijkspolitie,
C. Sesink,
V. dehofstraat 18,
te SOESTRIJK.

L.L.V. Laere.

Coll.: *SA*

A F S C H R I F T.

WAT JE ZIET, HOORT EN DENKT.....

Aan Mevr. Juliana.

Uw klacht in de dagbladen gelezen. Ik kan me voorstellen dat 't erg onprettig is, wanneer U met Uw kinderen uitgaat, het publiek zich zó gedraagt, dat U genoodzaakt bent met Uw kroost maar naar huis te gaan. Het is naar, voor U en Uw kinderen als niet behoort van een mooie zomerdag aan het strand genoten kan worden. Maar 't kon beroerder. Ik zag bijv. langs een drukke verkeersweg een moeder met drie kinderen staan; zij hoopte te "liften". Maar de ene auto na de andere snelde haar voorbij. De kinderen werden onrustig, dreinerig, ongezeggelijk..... Ik kreeg met die vrouw erg te doen. Met U niet zo zeer, mevrouwetje. Want U kunt van die overlast afkomen. Moet U eens luisteren:

Waarom is het publiek zo razend nieuwsgierig om U en Uw kinderen te zien? Omdat het gesuggereerd is, dat U een wondermens bent en Uw kinderen wonderkinderen zijn. Dat komt doordat Uw portretten om de andere dag in de krant staan. Dat komt doordat het publiek precies alles van Uw doen en laten weet. Als U hoofdpijn hebt, als 't ene kindje dauwworm heeft, het andere een beetje hoest, het derde gebrek aan eetlust heeft en het vierde een beetje bleek ziet, dan staat 't in de krant. Waar U bent, waar U heengaat, het staat in de krant.

Mevrouwetje, ik ben óók maar een gewoon mens en mijn kinderen zijn ook slechts gewone kinderen. Maar als mijn foto drie maal per week in de krant zou staan, van mij en mijn kinderen iedere levensfutiliteit, met vette koppen, bijna dagelijks in de krant bericht zou worden, dan had ik met een gelijksoortig gedenderjaag te kampen als U.

Hoort eens, mevrouwetje, als elk mens, heb ik ook met narigheidjes te doen. Maar als ik er altijd zo gemakkelijk af kon komen als U van 't onderhavige geval, dan had ik niets te mopperen. U moet de kranten vriendelijk verzoeken haar gekwijn te staken. Als die weerzinwekkende perskwallen - die van "Het Vrije Volk" inclusief - om Uw woning delen om iets van Uw doen en laten gewaar te worden, neem desnoods de tuinslang en spuit ze weg. Hebt U geen tuinslang, neem dan een emmer..... In elk geval, moet U hun huichelachtig gespekuleer op de oudewijvenmentaliteit van het publiek niet stimuleren. Een beroemde landgenoot van Uw man heeft terecht gezegd: "Alle Schuld richt sich auf Erde". En vooral mevrouwetje denk bij de narigheden die U en Uw kinderen worden aangedaan in deze vakantietijd, aan de duizenden moeders die 't enorm veel zwaarder hebben. U moet eens - natuurlijk streng incognito - op een warme dag een reisje maken met de tram van Amsterdam naar Zandvoort. En aan 't strand een poos tussen die mensen vertoeven. Die moeders zuchten 's avonds: "Yoei, wat een rottag"..... En zij schudden die ellende niet grif van zich af!

Typ.:TZ.3.
Coll.: *HP*

SECTIE PERS
1947.

Aan

BI

Verzonden:

30-0-47

DOSS. No.:
ORT.:	VRJE SOCIAL
DATUM:	23-047
PAR.:

DE afdrift senden aan Con. Secret.

/ B

Wat je ziet, hoort en denkt.....

AAN MEVR. JULIANA.

Uw klacht in de dagbladen gelezen. Ik kan me voorstellen dat 't erg onprettig is, wanneer u met uw kinderen uitgaat, het publiek zich zó gedraagt, dat u genoodzaakt bent met uw kroost maar naar huis te gaan. Het is naar, voor u en uw kinderen, als niet behoorlijk van een mooie zomerdag aan het strand genoten kan worden. Maar 't kon beroeder. Ik zag bijv. langs een drukke verkeersweg een moeder met drie kinderen staan; zij hoopte te „liften“. Maar de ene auto na de andere snelde haar voorbij. De kinderen werden onrustig, dreinerig, ongezeglijk. . . . Ik kreeg met die vrouw erg te doen. Met u niet zo zeer, mevrouwjtje. Want u kunt van die overlast afkomen. Moet u eens luisteren:

Waarom is het publiek zo razend nieuwsgierig om u en uw kinderen te zien? Omdat het gesuggereerd is dat u een wondermens bent en uw kinderen wonderkinderen zijn. Dat komt doordat uw portretten de andere dag in de krant staan. Dat komt doordat het publiek precies alles van uw doen en laten weet. Als u hoofdpijn hebt, als 't ene kindje dauwworm heeft, het andere een beetje hoest, het derde gebrek aan eetlust heeft en het vierde een beetje bleek ziet, dan staat 't in de krant. Waar u bent, waar u heengaat, het staat in de krant.

Mevrouwjtje, ik ben óók maar een gewoon mens en

mijn kinderen zijn ook slechts gewone kinderen. Maar als mijn foto drie maal per week in de krant zou staan, van mij en mijn kinderen, iedere levensfutiliteit, met vette koppen, bijna dagelijks in de krant bericht zou worden, dan had ik met een gelijksoortig gedonderjaag te kampen als u.

Hoort eens, mevrouwjtje, als elk mens, heb ik ook met narigheidjes te doen. Maar als ik er altijd zo gemakkelijk af kon komen als u van 't onderhavige geval, dan had ik niets te mopperen. U moet de kranten vriendelijk verzoeken haar gekwijn te staken. Als die weerziwekkende perskwallen — die van „Het Vrije Volk“ inclus — om uw woning dolen om iets van uw doen en laten gewaar te worden, neem desnoods de tuinslang en spuit ze weg. Hebt u geen tuinslang, neem dan een emmer. . . . In elk geval, moet u hun huichelachtig gespekuleer op de ouderwifvenmentaliteit van het publiek niet stimuleren. Een beroemde landgenoot van uw man heeft terecht gezegd: „Alle Schuld richt sich auf Erde“. En vooral mevrouwjtje denk bij de narigheden die u en uw kinderen worden aangedaan in deze vakantietijd, aan de duizenden moeders die 't enorm veel zwaarder hebben. U moet eens — natuurlijk streng incognito — op een warme dag een reisje maken met de tram van Amsterdam naar Zandvoort. En aan 't strand een poos tussen die mensen vertoeven. Die moeders zuchten 's avonds: „Foei, wat een rottag“. . . . En zij schudden die ellende niet grif van zich af!

UITGEBOKT

23 Augustus

7.

B.I.20396.

~~182730~~ 182730.

HB. TZ.3. GEHEIM.

"Ons Vrij-Socialistisch Maandblad".

Volgens een bericht in het weekblad "De Vrije Socialist" van 9 Augustus 1947, zal op 1 Sept. 1947, het maandblad van het Landelijk Comité van Vrije Socialistten in Nederland n.l. "Ons Vrij-Socialistisch Maandblad", verschijnen.

Ik moge U verzoeken mij, indien mogelijk, regelmatig een exemplaar te willen doen toekomen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer Hoofddemissaris
an Politie,
te AMSTERDAM.

Coll.: *HR*

DOSS. No.:
GRT.:	VRIJE SOCIAL
DATUM:	9-8-47
PAR.:

afschrift.

TEKENAARS(STERS) VOOR!! Per 1 Sept. a.s. verschijnt het Maandblad van het Landelijk Comité van Vrije Socialisten in Nederland, n.l. Ons Vrije-Socialistisch Maandblad. Dit blad ontvangen de leden der aangesloten groepen en correspondenten gratis. Nu willen wij aan de kop van ons blad twee tekeningen hebben, de een; de uitwerking van het militair apparaat; de tweede: een gelukkige Vrij-Soc. Samenleving. Wij roepen de hulp van de kameraden, die deze twee dingen tot uitdrukking kunnen brengen in een tekening. De best geslaagde ontvangt een mooi boek. Tekenaars(sters) zet U aan het werk!

Namens het Land.Cmmité:
 D.STEVENS, secr., van Gentstraat
 53 II, Amsterdam-W.

*B VI wilt u een pen naar dit
 gebouwen moet worden?*

COOT

~~*B II*~~ *5/17*
B IV

00162

2/9
J

BX 20127

een

III

GEHEIM

IIIc

11 Augustus

7.

0 / ~~152~~
162
UITGEBOKT

OPGELEG

courantenknipsel

Hierbij doe ik U teekomen een afschrift van een pers-
bericht uit het weekblad "De Vrije Socialist" van 26.7.1947, waar
naar ik korthedshalve moge verwijzen.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

aan de Heer C. Sesink

Vredenhofstraat 18

te

SOESTDIJK

J.G. Crabbendam.

0.D.

DOSS. No.:
GRT.: VRUE SOC.
DATUM: 26-7-47
PAR.:

LVI JAAAA BINNEN DE GRENZEN.

*) Prins Bernhard filosofeert ook wel eens. Hij heeft onlangs gezegd dat „Cultuur geen luxe is, die pas na de materiële voorzieningen komt; cultuur behoort bij ons dagelijks leven.” — Zeg, meneer Bernhard, hebt u wel eens aan ondervoeding geleden? Zonder onderbroek u beholpen? Met lekke schoenen in de regen? Zonder kolen in de kou? Met een oude jas voor beddeken? Geen geld voor boek, tijdschrift of krant?....

I.D.
DEN HAAG.

Doss. 37/28.

(K)

Ubr

DE J B
GEHEIM.

UITGEBREKT

Volgno.
12-6-47.
ACD/1720

KORT VERSLAG van de op Maandag, 9 Juni 1947, te 20 uur in "Amicitia" alhier, gehouden feestelijke propa-
ganda-avond van de Vrije Socialisten Vereniging.

Aanwezig waren ± 300 personen, waaronder een groot aantal vrouwen.

De avond werd geopend met het spelen van de Internationale en Morgenrood. Hierna werd door een vooralsnog onbekende jongeman een korte toespraak gehouden over de zo noodzakelijke organisatie van de jeugd, die in deze tijd doelloos langs de straat zwerft en waarvoor de meest nodige kleding niet kan worden aangeschaft.

Hij besloot zijn toespraak met het citeren van een anti-militaristisch gedicht.

Na het optreden van een hawaiïanband verkreeg:

hml. Jan BAKKER, geboren te Weststellingwerf, 24 November 1898, wonende te 's-Gravenhage, Van den Berghstraat 53, het woord.

Hij zei, dat binnen afzienbare tijd een nieuwe oorlog zou ontbrangen, thans tussen Amerika en Rusland, doch dat deze oorlog niet zou komen, als het volk deze niet wilde. Als het maatschappelijk leven wordt lam gelegd, kan een oorlog niet gevoerd worden, zo betoogde spreker.

Aan het einde van zijn toespraak wekte spreker op tot het voeren van anti-militaristische propaganda.

In de pauze werd gecollecteerd voor de dienstweige-
raars, terwijl na de pauze de anti-miliristische schets "Carl's toekomst" werd opgevoerd.

Verzonden op 11 Juni 1947.

aan: het Hoofd van de C.V.D., alhier.
de Heer Procureur-Generaal, alhier.

~~SECRET~~

OVERZICHT

14 JUNI 1947

14 Juni

7.

B.X. 17288.

6én.

R.

TV.6.

GEHEIM.

UITGEBOEKT

afschrift pamflet.

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie afschrift aan te bieden van een pamflet, dat, naar werd medege- deeld, door de Vrije Socialisten Vereniging is samen- gesteld en o.a. te Amsterdam in enige duizenden exem- plaren ter verspreiding gereed zou liggen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

Z.E. de Minister v. Justitie.
Z.E. de Minister v. Binnenl. Zaken.

J.G. Crabbendam.

Col'.: *RT*

B.X. 17288.

14 Juni

7.

één.
R. TV.6.

GEHEIM.

~~W. L. S. ...
J. G. Crabbendam~~

afschrift pamflet.

Hierbij heb ik de eer U afschrift aan te bieden van een pamflet, dat, naar werd medegedeeld, door de Vrije Socialisten Vereniging is samengesteld en o.a. te Amsterdam in enige duizende exemplaren ter verspreiding gereed zou liggen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
in namens deze:

De Heer Hoofdcommissaris v. Politie
te Rotterdam.
De Heer Hoofdcommissaris v. Politie
Utrecht.
Co. 1. 1. 118

J. G. Crabbendam.

ARBEIDERS! KAMERADEN!

Vijf jaar terreur en vervolging liggen achter ons. Honger en ellende waren ons deel en zelfs nu leven de arbeiders nog onder schandalige omstandigheden. Het woord "Opbouw" klikt ons overal tegemoet en in naam van dese opbouw lijdt het volk gebrek aan de meest elementaire levensbe-
nodigheden.

MILLIOENEN WORDEN BESTEED OM EEN MILITAIR APPARAAT OP TE BOUWEN,
dat e.m. dient om de belangen van de bourgeoisie te behar-
tigen in Indonesië.

HET LEGER IN INDONESIA KOST PER DAG 3 MILLIOEN GULDEN.

De Nederlandse bourgeoisie wil nu haar belangen door mid-
del van oorlogvoering veilig stellen.

DAARVOOR MOET ARBEIDERSBLOED VLOEIEN.

Wat hebben wij als Nederlandse arbeiders te doen?

Bootwerkers, zeelieden, Uw gezinnen lijden armoede, mede
door Uw schuld. Weet, dat gij door Uw werk, het versche-
pen van wapens en manschappen naar Indonesië de armoede
in eigen gezin bestendigt.

Kameraden, gij toonde in de afgelopen jaren de kracht te
besitten om tegen terreur op te komen. Wij vragen U deze
kracht in te zetten om oorlog te verhinderen.

Het verhinderen van dit Indonesische avontuur zal het stre-
ven naar Socialisme nieuw leven geven. Te lang is het so-
cialistisch ideaal misbruikt voor nationale belangen.

Breken met het kapitalisme, met de steeds terug komende
oorlogen, zal door onverbiddelijke strijd tegen de staat
kunnen worden bereikt.

Arbeiders, Kameraden.

Kent Uw plicht en strijdt onder zelf gekozen leiding.
Weg met "Opbouw"-parolen, die het herstel van kapitalisme
beogen.

OP VOOR ARBEIDERSSOLIDARITEIT.

Wilt gij de oorlog uitbannen, strijdt dan tegen de staat.
Staat is militarisme. Militarisme is oorlog.

B 12

50.000 exemplaren
gevoerd in A. 11.11.11

Arbeiders ! Kameraden !

Vijf jaar terreur en vervolging liggen achter ons. Honger en ellende waren ons deel en zelfs nu leven de arbeiders nog onder schandalige omstandigheden. Het woord „Opbouw” klinkt ons overal tegemoet en in naam van deze opbouw lijdt het volk gebrek aan de meest elementaire levensbenodigdheden.

Millioenen worden besteed om een militair apparaat op te bouwen, dat o.m. dient om de belangen van de bourgeoisie te behartigen in Indonesië.

Het leger in Indonesië kost per dag 3 miljoen gulden.

De Nederlandse bourgeoisie wil nu haar belangen door middel van oorlogvoering veilig stellen.

Daarvoor moet arbeidersbloed vloeien.

Wat hebben wij als Nederlandse arbeiders te doen ?

Bootwerkers, zeelieden, Uw gezinnen lijden armoede, mede door Uw schuld. Weet, dat gij door Uw werk, het verscheppen van wapens en manschappen naar Indonesië de armoede in eigen gezin bestendigt.

Kameraden, gij toonde in de afgelopen jaren de kracht te bezitten om tegen terreur op te komen. Wij vragen U deze kracht in te zetten om oorlog te verhinderen.

Het verhinderen van dit Indonesische avontuur zal het streven naar Socialisme nieuw leven geven. Te lang is het socialistisch ideaal misbruikt voor nationale belangen.

Breken met het kapitalisme, met de steeds terug komende oorlogen, zal door onverbiddelijke strijd tegen de staat kunnen worden bereikt.

Arbeiders, Kameraden.

Kent Uw plicht en strijdt onder zelf gekozen leiding. Weg met „Opbouw”-parolen, die het herstel van kapitalisme beogen.

OP VOOR ARBEIDERSSOLIDARITEIT.

Wilt gij de oorlog uitbannen, strijdt dan tegen de staat. Staat is militarisme. Militarisme is oorlog.

BX 16674

GEHEIM

R.

G.W.2

BVII

Am. G. W. 2
A. W. 2

25 1947
UITGEBODEN

7.

OD 162

persartikel "Oranje-Rood"

Hierbij heb ik de eer U afschrift aan te bieden van een artikel, voorkomende in "de Vrije Socialist" van 17 Mei 1947, getiteld "Oranje-Rood", naar de inhoud waarvan ik korthedshalve moge verwijzen.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze

Aan de Heer C. Sesink
Commissaris van Rijkspolitie
Vredeshofstraat 18
S e s t d i j k
cell.: *sk*

J.G. Crabbendam

AFSCHRIJF

ORANJEROOD.

In "Het Vrije Volk", dagblad van de Ned. democratische socialisten, voorheen sociaal-democraten, kon men 2 Mei lezen:

MARIJKE.

Zij, die Woensdag langs het paleis Soestdijk defileerden ter ere van de verjaardag van prinses Juliana, werden aangenaam verrast toen de Prinses met haar jongste, prinses Marijke, voor een der vensters van het paleis verscheen en haar minuten lang vlak voor het raam hield. Beatrix had gelijk, toen ze voor het eerst haar zusje zied, zei: "Een heel lief meisje met een blonde kuif en blauwe ogen". Knipperend met haar oogjes tegen het schelle licht en een nauwelijks zichtbaar blond kuifje, lag ze in de armen van haar moeder. Later verscheen het hele prinselijk gezin voor dat raam; op de achtergrond keek koningin Wilhelmina het toneeltje glimlachend aan.

Is 't niet hart- en maagroerend? Zijn zij geen brave kinderen geworden? En wat waren zij ondeugend vroeger! Vroeger, toen de jonge Troelstra in zijn "Baanbreker" schreef: "Oranje is domheid, oranje is krankzinnigheid, oranje is een bolwerk, waarachter het kapitalistische roofdier zich verschuilt." Toen wijlen L.M. Hermans, die als wethouder en 1ste Kamerlid stierf, 5 maanden gevangenisstraf kreeg wegens majesteitsschennis! Ze zijn alleen nog een beetje onwennig. Want onze oranjerode byzantijnen dienen er op te letten dat in een stukje als het geciteerde de woorden "moeder", "prinses"; "zusje"; "kuifje"; "gezin"; "oogjes"; "koningin" enz. met een hoofdletter moeten beginnen....

Mevrouw Wilhelmina! Geef die scribenten van "Het Vrije Volk" toch spoedig een ridderorde. Toe nou! Ze hebben het verdiend. Verbeterde deurenieten zijn toch stellig van veel waarde voor de instandhouding van het huis van oranje? U gelooft toch niet dat hun idolatrie slechts huichelarij is? U denkt toch niet dat de auteur van dat stukje een grijns op zijn gelaat had staan toen hij 't schreef? Mevrouw, ik verzeker U dat ze goede bedoelingen hebben!.....

Ik vroeg een schilder welke kleur er ontstaat als men rood en oranje vermengt. Hij antwoordde: "dat wordt een vieze kleur"..... Toen dacht ik aan de arbeiders. De vele honderdduizenden. De minimum-lijdens. De voortbrengers van de elementaire dingen, nodig voor 't leven. Altijd nog rechteloos wat het levensrecht betreft. In de grote arb. gezinnen kan men zich niet zat eten. Het eten is vetloos. De bedden zijn bij allen versleten. Geen gave stoel om op te zitten. En kleren, schoeisel?.... Toch is er dit alles. Althans genoeg voor de arbeiders, die er in de eerste plaats recht op hebben. Wilt zij de voortbrengers zijn. Het is er. Maar "zwart". En "zwart" betekent voor de arbeiders "afblijven"! Slechts een enkele maal, als 't gezin erg flauw is, de snoeplust onbedwingbaar, worden een paar guldentjes afgeknepen van het budget. Maar voor "moeder-de-vrouw" wordt de luxe onder het gebruik vergald door de wroeging:

"het mocht toch eigenlijk niet".

En nu houden de oranje-paladijnen de arbeiders een lief schilderijtje voor van het "prinselijk gezin". Dat natuurlijk ook alleen van de bonnen leeft. Maar waarvan de ouders toch blijkbaar de kunst verstaan om het in blakende welstand te doen leven. Een bijzonderheid. Is 't niet schaamteloos de arbeiders daarmee te tergen?

De P.v.d.A. en het N.V.V. met zijn "maar de 400.000 leden" willen het. De kopstukken zijn vanzelfsprekend allemaal oranje-rood. Wat bezielt die mensen? Kamerzetels, raadszetels, burgemeesterschap, ministerportefeuilles, hoge ambtenaarsbaantjes bij overheid, vakbond of partij.

Groot worden, bekend worden, bransieschoppen en.....goed betaalde werkkring. Daarvoor willen zij het rood, de kleur van de opstand, vermengen met oranje, kleur van de luxe en de reactie. Viezigheid, kwakzalverij. Tezelfder tijd de arbeiders, afhouden van het zelfhandelen, lotsverbetering veroveren en stappen doen in de richting van vrijheid en gelijk berechtigheid. Loonstop. Verzetstop. Maar geen misèrestop en geen onrechtstop....

Werkers, met hoofd of hand, luistert toch naar ons! Zult ge dan eeuwig werkvee en stemvee blijven en straks weer slachtvee voor de imperialisten in Rusland of Amerika? Vee? Altijd vee? Blijft ge dan altijd dolen in die donkere nacht van waan? Geloven en vertrouwen dat goden en leiders u kunnen verlossen? Beseft toch, dat de macht om uw levenslot dadelijk dragelijker te maken en u uiteindelijk te bevrijden van de loonslaverij, dat die macht ligt in en bij uzelf. Door uw opstandigheid en verzet in de bedrijven. Door uw solidariteit op het werk. Het vormen van kernen, strijdgroepen.... Geen partijen en geen logge vakbonden, dat moet uw levenstaak zijn. Een toomlose begeerte naar leven en levensgeluk moet de geestdrift voor die strijd in u opwekken. Meer wordt van u verlangd dan louter contributiebetalen, stemmen en dan maar afwachten. Ge moet uzelf geven voor die strijd. Er iets voor doen, dagelijks, naar de mate van uw kracht en talent.

Vecht, vecht, arbeiders, voor uw zaak in de bedrijven! Meldt 't ons, voor de krant, als er iets voorvalt in uw bedrijf dat de arbeiders in andere bedrijven kan aansporen het zelfde te doen. Vonken van verzet kunnen uitlaaien tot vlammen, als de machthebbers er brutaal afwijzend tegenover staan.

Het rood van de opstandigheid, het zuivere rood, blijve u heilig.

En de oranje-rode dames en heren, leiders van de P.v.d.A. en het N.V.V., de heren Kamerleden, de senatoren, de burgemeesters, de ministers, slechts 7 woorden: stik in 't vieze oranje-rood en verdwijn.

Oranje-Rood.

In „Het Vrije Volk", dagblad van de Ned. democratische socialisten, voorheen sociaal-demokraten, kon men 2 Mei lezen:

MARIJKE.

Zij, die Woensdag langs het paleis Soestdijk defileerden ter ere van de verjaardag van prinses Juliana, werden aangenaam verrast toen de Prinses met haar jongste, prinses Marijke, voor een der vensters van het paleis verscheen en haar minuten lang vlak voor het raam hield. Beatrix had gelijk, toen ze voor het eerst haar zusje ziend, zei: „Een heel lief meisje met een blonde kuif en blauwe ogen". Knipperend met haar oogjes tegen het schelle licht en een nauwelijks zichtbaar blond kuifje, lag ze in de armen van haar moeder. Later verscheen het hele prinselijke gezin voor dat raam; op de achtergrond keek koningin Wilhelmina het toneeltje glimlachend aan.

Is 't niet hart- en maagroerend? Zijn zij geen brave kinderen geworden? En wat waren zij ondeugend vroeger! Vroeger, toen de jonge Troelstra in zijn „Baanbreker" schreef: „Oranje is domheid, oranje is krankzinnigheid, oranje is een bolwerk, waarachter het kapitalistisch roofdier zich verschuilt." Toen wijlen L. M. Hermans, die als wethouder en 1ste Kamerlid stierf, 6 maanden gevangenisstraf kreeg wegens majesteitsschennis! Ze zijn alleen nog een beetje onwennig. Want onze oranje-rode byzantijnen dienen er op te letten dat in een stukje als het geciteerde de woorden „moeder", „prinses"; „zusje"; „kuifje"; „gezin"; „oogjes"; „koningin" enz. met een hoofdletter moeten beginnen....

Mevrouw Wilhelmina! Geef die scribenten van „Het Vrije Volk" toch spoedig een ridderorde. Toenou! Ze hebben het verdiend. Verbeterde deugneten zijn toch stellig van veel waarde voor de instandhouding van het huis van oranje? U gelooft toch niet dat hun idolatrie slechts huichelarij is? U denkt toch niet dat de auteur van dat stukje een grijs op zijn gelaat had staan toen hij 't schreef? Mevrouw, ik verzeker u dat ze goede bedoelingen hebben!....

Ik vroeg een schilder welke kleur er ontstaat als men rood en oranje vermengt. Hij antwoordde: „dat wordt een vieze kleur"....

Toen dacht ik aan de arbeiders. De vele honderduizenden. De minimum-lijdens. De voortbrengers van de elementaire dingen, nodig voor 't leven. Altijd nog rechteloos wat het levensrecht betreft. In de grote arb. gezinnen kan men zich niet zat eten. Het eten is vetloos. De bedden zijn bij allen versleten. Geen gave stoel om op te zitten. En kleren, schoei-

DOSS. No.:

GRT.: VRIJE SOCIAL.

DATUM: 17-5-47

PAR.:

sel?.... Toch is er dit alles. Althans genoeg voor de arbeiders, die er in de eerste plaats recht op hebben. Wijn zij de voortbrengers zijn. Het is er. Maar „zwart". En „zwart" betekent voor de arbeiders „afblijven!" Slechts een enkele maal, als 't gezin erg flauw is, de snoeplust onbedwingbaar, worden een paar guldentjes afgeknepen van het budget. Maar voor „moeder-de-vrouw" wordt de luxe onder het gebruik vergald, door de wroeging: „het mocht toch eigenlijk niet."

En nu houden de oranje-paladijnen de arbeiders een lief schilderijtje voor van het „prinselijk gezin". Dat natuurlijk ook alleen van de bonnen leeft. Maar waarvan de ouders toch blijkbaar de kunst verstaan om het in blakende welstand te doen leven. Een bijzonderheid. Is 't niet schaamteloos de arbeiders daarmee te tergen?

De P. v. d. A. en het N. V. V. met zijn „naar de 400.000 leden", willen het. De kopstukken zijn vanzelfsprekend allemaal oranje-rood. Wat bezielt die mensen? Kamerzetels, raadszetels, burgemeesterschap ministerportefeuilles, hoge ambtenaarsbaantjes bij overheid, vakbond of partij.

Groot worden, bekend worden, branieschoppen en.... goed betaalde werkkring. Daarvoor willen zij het rood, de kleur van de opstand, vermengen met oranje, kleur van de luxe en de reactie. Viezigheid, kwakzalverij. Terzelfder tijd de arbeiders afhouden van het zelfhandelen, lotsverbetering veroveren en stappen doen in de richting van vrijheid en gelijk rechtigheid. Loonstop. Verzetstop. Maar geen misèrestop en geen onrechtstop....

Werkers, met hoofd of hand, luistert toch naar ons! Zult ge dan eeuwig werkvee en stemvee blijven en straks weer slachtvee voor de imperialisten in Rusland of Amerika? Vee? Altijd vee? Blijft ge dan altijd dolen in die donkere nacht van waan? Geloven en vertrouwen dat goden en leiders u kunnen verlossen? Besef toch, dat de macht om uw levenslot dadelijk dragelijker te maken en u uiteindelijk te

bevrijden van de loonslavernij, dat die macht ligt in en bij uzelf. Door uw opstandigheid en verzet in de bedrijven. Door uw solidariteit op het werk. Het vormen van kernen, strijdgroepen. . . . Geen partijen en geen logge vakbonden, dat moet uw levens-taak zijn. Een toomloze begeerte naar leven en levensgeluk moet de geestdrift voor die strijd in u opwekken. Meer wordt van u verlangd dan louter contributiebetalen, stemmen en dan maar afwachten. Ge moet uzelf geven voor die strijd. Er iets voor doen, dagelijks, naar de mate van uw kracht en talent.

Vecht, vecht, arbeiders, voor uw zaak in de bedrijven!

Meldt 't ons, voor de krant, als er iets voorvalt in uw bedrijf dat de arbeiders in andere bedrijven kan aansporen hetzelfde te doen. Vonken van verzet kunnen uitlaaien tot vlammen, als de machthebbers er brutaal afwijzend tegenover staan.

Het rood van de opstandigheid, het zuivere rood, blijve u heilig.

En de oranje-rode dames en heren, leiders van de P. v. d. A. en het N. V. V., de heren Kamerleden, de senatoren, de burgemeesters, de ministers, slechts 7 woorden: stik in 't vieze oranje-rood en verdwijn.

BOES. No.:
CRT.:	VRVE SOCIAL.
DATUM:	26-4-47
PAR.:

(1)

17) * * * (Uitsluitend a. D. 162
DEN HAAG. — Met aanvankelijk dertig leden is
alhier heropgericht het Soc. Gem. Koor „Libertas”.
Zij die geen aanschrijving ontvingen en zich bij dit
koor willen aansluiten, vervoegen zich daartoe Don-
derdagsavonds 8 uur repetitielokaal Nieuwstraat 26.

D. v. K. Sr.

INLICHTINGDIENST.

ROTTERDAM.

I.D.No.381.

GEHEIM.

Volgno.

17 APR. 1947

ACD/13703

Rotterdam, 16 April 1947

BUREAU E

Nummer:

Datum:

17-4-47

162

Kort verslag van de openbare vergadering der Vrije Socialistische groep, Afdeling Rotterdam-Zuid, gehouden op Zondag, 13 April 1947, te 10.30 uur, in het Zui-der Volkshuis, Brink No.7 te Rotterdam.

Aanwezig 23 personen, onder wie 7 vrouwen, meest uit de gewone volksklasse en van middelbaren leeftijd.

Militairen of andere personen in uniform waren niet aanwezig.

Rmt.
v X
Visser, Pieter, geboren 27-10-1911 te Hendrik-Ido-Ambacht, schilder, wonende Westerbeekstraat No.9a alhier, opent te ruim 10.30 uur de vergadering en heet allen welkom.

Volgens hem staat de menselijke ontwikkeling in vele gevallen achter bij die der dieren. Wanneer het bestaan van het dier in gevaar komt, b.v. de wolven, sluiten deze zich aaneen. De mensch is zoover nog niet.

Daarna gaf hij het woord aan Fraanje, K.A. (verdere personalia niet bekend).

Spreker begon zijn rede, getiteld: "Geen onverschil- ligheid" met de opmerking, dat het menselijk denken de laatste 50 jaar niet stil heeft gestaan, doch hij wilde de aandacht van zijn hoorders bepalen bij een boekje, geschre- ven door Dr. Rutgers, getiteld: "Ontwikkeling van de zedelijk- heid".

Voorts las hij een lotal bladzijden voor uit dit boekje met als onderwerp:

1. Waarom ben ik zedelijk?
2. Beginselen van het menselijk denken.

Zedelijkheid is volgens Multatuli niet iets, wat daar gewoonlijk onder wordt verstaan, doch ook b.v. liegen is onzedelijk.

Het Christendom had vroeger goede zedelijkheids- normen (het leven in commune der eerste Christengemeente), doch thans niet meer.

Vervolgens behandelde hij de twee vormen van egoïs- me en gaf hiervan een voorbeeld.

1. Een persoon, die zijn leven offert voor zijn idealen (b.v. Dr. Albert Triest)
2. Een persoon, die een geheele groep offert voor zijn geluk (uitroepen der Parijsche Commune).

Beide personen gaan uit van de ego, doch het moet volgens Multatuli zoo zijn, dat we niet waarlijk gelukkig kunnen zijn, wanneer de naaste dat niet is.

Daarna behandelde hij de primitieve manier van het menselijk denken. Vroeger kende men God en Duivel, thans zou hij dit willen noemen: het goede en het geweten.

Hij besloot zijn inleiding met een bespiegeling, hoe de menschheid zal zijn, wanneer het volmaakte is bereikt

Een.

OVERZICHT

Een tweetal bezoekers stelden daarna de vraag, of de mensch wel egoïstisch is. Zij waren van meening van niet.

Inleider stelde voorop, dat het goede in den mensch woont. Waar het kwade dan vandaan komt? Het dualisme valt niet te ontkennen. Het goede moet door de Rede tot ontwikkeling komen.

Een derde stelde de vraag: Wat is goed en wat is kwaad.

Hij was van meening, dat hier geen norm van gegeven kon worden. Wat voor de een goed was, was voor een ander kwaad. Onze kinderen mogen we dan ook in geen enkel opzicht in een of andere richting beïnvloeden, daar we dit aan de menschelijke rede moeten overlaten.

Inleider ging op dit onderwerp niet dieper in.

De vergadering werd door den voorzitter, na de collecte voor de gemaakte onkosten te hebben aanbevolen, te circa 12 uur gesloten.

Nummers van het orgaan "De Vrije Socialist" waren in het zaaltje verkrijgbaar.

De vergadering was aangekondigd in "De Vrije Socialist" van Zaterdag, 12 April 1947.

Verzonden aan: Hoofd Centrale Veiligheidsdienst, Javastraat
68 te 's-Gravenhage.
Procureur-Generaal bij het Gerechtshof, fgd.
Directeur van Politie te 's-Gravenhage.

INLICHTINGEDIENST
- AMSTERDAM -

No. ID. 82.-'46

Uw brief: B.X.9232.d.d.7.-1.-'47

Onderwerp: Maandblad "Jong Leven".

Bijlagen: één.

Geheim.

Amsterdam, 10 Januari 1947.

154. Pen. 270 (162)

Volgno.
13 JAN. '47
ACD/9492

Ter voldoening aan Uw verzoek, vervat in boven vermeld schrijven, wordt U een proefnummer van het maandblad "Jong Leven", toegezonden.

Gezien de geringe belangstelling voor dit maandblad, is er na dit proefnummer nog geen volgend blad verschenen.

.....
Verzonden aan C.V.D. 's-Hage

B.2

4

BUREAU B	
Notitie:	
Datum:	28-4-'47

JONG LEVEN

MAANDBLAD VOOR EN DOOR JONGEREN

UITGAVE DER VRIJE JEUGDBEWEGING AMSTERDAM

Redactie en Administratie: A. Smit - Plaatijzerweg 58 - Amsterdam-Noord

Jaarabbonement Fl. 1.25
Losse nummers 15 cent

Een woord vooraf.

Nadat de Vrije Jeugdbeweging in Amsterdam enige maanden geleden haar organisatorische vorm verkreeg, ontstond er behoefte aan een eigen blad.

In de eerste plaats, om gezamenlijk „beleden” gedachten aan anderen kenbaar te maken. In de tweede plaats om individuele verschillen der Vrije Jeugdbewegers aan de oppervlakte te laten komen.

In dit maandblad zult ge geen bepaalde door de tijden gevormde theorie ontmoeten. Veeleer zult ge tegenkomen een zoeken en tasten, een twijfelen aan allerlei „vaststaande onwankelbare” tradities, een gezamenlijk pogen tot oriëntatie in de chaos van deze eeuw.

Wij zijn ons ten volle bewust, de zwakke (negatieve) zijde van een dergelijk standpunt, doch tevens van de sterke (positieve) kant.

Wat aan klaarheid en eenheid van denkbeelden wordt tekort gedaan, zal door de zelfwerkzaamheid van eerlijk naar waarheid hunkerende jonge mensen voldoende worden aangevuld.

Kritiek, geleverd in positieve zin, zal in ons maandblad een ereplaats verkrijgen. Wij zullen haar proeven, tasten en diep laten bezinken, zodat in ons verder streven, haar werking te onderkennen zal zijn.

Ons maandblad zal ook het organisatieleven voldoende tot haar recht doen komen door bekendmakingen van cursussen, lezingen, week-ends, congressen, wandeltochten, enz.

Voor naast ons staanden op vrijwel gelijke voet werkende organisaties, zullen wij plaatsruimte beschikbaar stellen.

Wij hopen, dat ons maandblad door de volledige medewerking van de gehele landelijke Vrije Jeugdbeweging zal uitgroeien tot een orgaan, waarop wij allen trots kunnen zijn.

Redactie

Solidariteit.

De hongersnood in W. Duitsland is een feit. Zij, die vol haatgevoelens jegens de Duitsers zitten en wiens harten versteend zijn, zullen dit toejuichen. Velen vinden het nog niet erg genoeg. Zij zien liever, zoals enkelen zich tegenover mij uitlieten, dat men de Duitse bevolking volkomen zal uitroeien. Met dit soort mensen is voorlopig niet te praten. Zij moeten zelf langzamerhand gaan in-

zien, dat zij met deze houding het probleem om tot een betere maatschappij-vorm te geraken niet kunnen oplossen. Een verwijt kan men hen niet maken, daar hun houding waartoe zij geraakt zijn, over het algemeen wel begrijpelijk is. De meesten hunner hebben n.l. zware verliezen geleden, doordat de dierbaarsten uit hun midden zijn weggerukt. Anderzijds zijn velen zover gekomen door de onmenselijke praktijken, die de Nazi's er op nahielden. Een ieder heeft dit persoonlijk beleefd, zijn mening erover gevormd en verafschuwt het facisme tot in de grond. Men is het er algemeen over eens, dat het nazidom in Duitsland uitgeroeid moet worden. Daarom dient men te begrijpen dat dit doel niet bereikt wordt met de methoden, die Hitler in Europa toepaste.

Zo zal ook de hongersnood een funeste uitwerking hebben. Persoonlijk heb ik meegemaakt te Leipzig omstreeks Juli '45, waar toen geducht honger geleden werd, dat vele jongeren de uitlating deden: „Hadden wij ons maar dood gevochten, misschien had Duitsland dan nog kunnen winnen, want onder het Duitse regime hadden we toch nog meer te eten dan nu.”

Hier wordt dus duidelijk gedemonstreerd welke kant wij opgaan, indien de nood hier niet gelenigd wordt. Zij die dus streven naar een betere maatschappij mogen niet lijdelijk blijven toezien hoe millioenen vrouwen, kinderen en mannen met de hongerdood bedreigd worden. Als mens zullen wij deze rotte plek moeten uitsnijden of althans de nood zoveel mogelijk trachten te lenigen. Zelf hebben we maar al te hard moeten voelen wat honger zeggen wil. Hoe blij en dankbaar was men niet als er weer eens een transport levensmiddelen uit Zweden of Denemarken in Holland binnenkwam. Zo zou nu b.v. ook hier in Nederland een dergelijke inzameling op touw gezet kunnen worden. Hier kan men positief werk verrichten en tevens verzekerd zijn van de sympathie der Duitse bevolking. Vele zullen het met dit standpunt niet eens zijn en er misschien felle critiek op hebben. Maar voor vele die het standpunt wel met mij kunnen delen, waar ik niet aan twijfel, ligt hier een groot werkterrein braak.

Arie

Er was eens....

Jongens en meisjes, ik ga jullie een sprookje vertellen. Ajakkies, een sprookje; vertel ons liever iets, dat echt gebeurd is. Ja, jongens en meisjes, maar mijn sprookje

is echt gebeurd. Echt gebeurd? Maar als het echt gebeurd is, dan is het immers geen sprookje? Zijn jullie daar wel heel erg zeker van? Er zijn inderdaad sprookjes, die echt gebeurd zijn. En het sprookje, dat ik vertellen ga, dat is niet alleen echt gebeurd, maar dat kan elk ogenblik opnieuw gebeuren. Best mogelijk, dat het met jou gebeurd, beste kerel, of met jou, lieve meid. Maar ik zal jullie niet langer in spanning houden; ik steek van wal.

Er was eens....

Wat ik nog even zeggen wil: mijn sprookje is griezelig hoor! Het is spookachtig, angstig, beklemmend soms. Dat vinden jullie toch niet erg, wel? Jullie zijn toch niet bang? Er gebeuren heel vreemde, fantastisch rare dingen in mijn sprookje, maar ik verzeker jullie met de grootste stelligheid, dat alles echt is, puur echt, zo echt als iets maar zijn kan. Maar ik zal jullie niet langer in spanning houden.

Er was eens een man, die in een prachtig huis woonde. (Nu ja, het kan ook wel een vrouw geweest zijn, maar dat doet er niets toe). Die man dus, woonde in een prachtig huis. Het had vele kamers. Hij hield van zijn huis; hij vond het mooi. Hij kende het goed; hij kende alle kamers en alles, wat er keurig geordend in stond. Hij hield van orde; hij kende alle kamers op een prikje en wist, wat er in hoorde en waar het behoorde te staan. Hij was zeer tevreden en zelfvoldaan als hij door de kamers van zijn mooie huis wandelde. Boven op zijn huis had hij zelf een prachtig torentje gebouwd; helemaal van wit ivoor. Dat torentje straalde in het zonlicht. Vaak stond de man op de trans van zijn ivoren toren en keek uit op het omringende land. Zijn huis stond op een heuvel, midden in het wijde land. In de verte kon hij andere heuvels zien; daar stonden ook huizen op en sommigen hadden eveneens witte, glanzende torens. Zo, vanuit zijn toren gezien, leken hem de andere huizen klein en laag; hij vond zijn toren het mooiste en het hoogst en hij voelde zich zeer trots en fier als een koning, die onbepert heerser was in zijn rijk. Een heel enkele keer zocht hij één van zijn burea wel eens op.

(Wordt vervolgd)

Esperanto Rubriek.

Hoewel het haast 100 jaar geleden is, dat Marx: „Proletariërs aller Landen Verenigt U!”, verkondigde, ziet het er nu nog niet rooskleurig uit wat betreft het verenigen der proletariërs om het **Internationale kapitalisme** omver te werpen. Wel beschikken de arbeiders over nationale vakverenigingen en politieke partijen, welke over internationaal contact beschikken, maar van een werkelijk intensief uitwisselen van gedachten en medeleven met elkaar, is nog niet veel te bespeuren. Behoudens die arbeiders, welke het Esperanto hebben geleerd.

Nog veel te weinig aandacht wordt er door de arbeiders geschonken aan de noodzakelijkheid om het Esperanto te leren. Dat de leiders der diverse politieke partijen en vakver. niet ijveren voor de wereldtaal, is te begrijpen. Nu zijn de arbeiders afhankelijk van hen, die in het europese verkeer, het frans, engels of duits hanteren. Alhoewel er ook dan nog geen sprake is van wereldverkeer. Toch is het verklaarbaar, dat de leiders hun positie niet willen verliezen. En deze raken zij kwijt als

de arbeiders zelf gaan meespreken. Over de le^{Marx} dat het engels een taal zou zijn, waarmede men overal terecht zou kunnen, een volgend keer meer. Wel staat vast, dat, nu Nederland zo goed als een vasalstaat van Engeland is geworden, het engels erg gepropageerd wordt, waarmede dan tevens 't engels **Imperialisme** ondersteund wordt. Zulks vergeten zeer veel mensen. Gelukkig is er een kentering te bespeuren. De vrijheidslievende jongeren in Frankrijk geven een blad uit, „Senstatano”, geheel geschreven in Esperanto. Hier in Nederland hebben vrijheidslievende esperantisten een comité gesticht. Hun plan is om vanaf Januari a.s. een wereld-bulletin in het esperanto uit te geven. De eerste stappen zijn dus gedaan om een wereld, samenwerking te krijgen van hen, die strijden tegen dogma's en het militarisme. Het laatste vooral, bestaat door de nationale gevoelens der massa. Met het zingen van de „Internationale” zijn we er lang niet. Wij moeten uitgroeien boven het nationalisme. Daarvoor is het leren van de wereldtaal een noodzakelijkheid. Een volgend maal meer hierover.

Adriano

Kunst en Maatschappij.

Een dichter is een menskind, die van moeder Natuur de gave gekregen heeft zijn gevoelens, verlangens, ideaal vorm te geven in gedichten (Poëzie).

Een dichter zingt zijn belevenissen uit, vertelt in rhythmische samenhang van woorden iets van zijn diepste ontroeringen, van geluk, vreugde en leed. Hij luistert naar de stem van zijn hart. Hij wacht tot uit de wereld van het ongekende (onbewuste) de drang opwelt tot dichten.

De dichter is gebonden aan de inspiratie. Zonder inspiratie brengt de dichter slechts rijmen voort, die hoewel vaak technisch goed, geen gevoel, bezieling bezitten. Rijmen, technisch maatwerk zonder ontroering vormen geen Poëzie. Het is vaak heel moeilijk om deze grens te trekken.

De inspiratie is het grote gebeuren van de dichter (eveneens voor vrijwel alle kunstenaars). Hoe dieper en juist een dichter voelt en in staat blijkt dit gevoel uit te zeggen, des te groter en gaver zal zijn poëzie zijn. De dichter leeft in een maatschappij. Hij is er in geboren en opgegroeid en heeft alzo haar invloed ondergaan.

De maatschappij is geen harmonische eenheid, doch een slachveld, waarin klasse tegen klasse slag leveren. (Kapitaal, arbeid, enz.)

De dichter is, evenals ieder ander, een kind zijner klasse. Zijn dichterschap vindt hierin haar begrenzing. De dichter zal zijn zingende gevoelens en verlangens tot uiting brengen, die hij heeft ervaren als lid ener klasse (als arbeider, boer, middenstander, enz.).

Het algemeen menselijke, dat velen aan de kunst willen toekennen, komt niet in de kunstuiting naar voren.

De Poëzie is in deze klasse-maatschappij: **Klasse Poëzie**.

De dichter geeft aan zijn gevoel een bepaalde maatschappelijke inhoud. De Poëzie, die hij voortbrengt is niet alleen resultaat van onbewuste zielsuitingen, doch tevens van de gemeenschap, van de klasse, waarvan hij deel uitmaakt.

Niet alleen het onbewuste, ook de klasse waarvan men deel uitmaakt, drijft tot dichten.

De waarde van Poëzie, haar hoogste en schoonste vormen berusten dus niet op de kracht en kunnen van de dichter alleen, doch tevens op de gemeenschappelijke invloeden van de klasse, waartoe hij behoort.

De grootheid van een dichter hangt samen met de grootheid van de klasse, die hij vertegenwoordigt in zijn kunst.

De dichter op zichzelf te beoordelen, los van de klasse, behoort tot een burgerlijke zienswijze, die wij als in strijd met de feiten van de hand wijzen.

(Wordt vervolgd)

Wij moeten zijn „Jonge Socialisten”.

Vijf oorlogsjaren zijn nutteloos voorbijgegaan. Ons jonge leven heeft een reëele inhoud gekregen. Wij zijn niet meer zo dartel, onbezonnen, voelen en denken anders dan jongeren van voor de oorlog.

Velen onzer hebben de dood in de ogen gezien, midden in de frontlinie gestaan voor één keus: „Moorden of vermoord worden.”

Onze jeugdverwachtingen liggen onder de puinhopen of in de granaatrechters begraven. De honger dreef ons langs de wegen, gelijk dieren zoekend naar prooi.

Koude en honger zijn harde leermeesters.

De Vrede bracht slechts een kortstondige vreugde. De waanzin van de oorlog slaat ook nu weder gaten in onze gelederen. De beste, gezondste, sterkste makers worden heengevoerd naar de archipel. Wij blijven achter. Bevolken de kantoren, magazijnen, fabrieken. Laten ons jonge leven verbruiken voor doeleinden waarvan we tot walgens toe zijn vervuld. Wij kruipen in de danshuizen, staan bij duizenden te springen langs de sportvelden, lopen met bontgekleurde vanen: „Wien Neerlands bloed” te zingen.

Wij willen vergeten. Vergeten de wereld rond ons heen. Wij willen wegzinken in de waanzin, onze verantwoordelijkheid van de schouders werpen, doch kunnen het niet.

Diep in ons wezen voelen we ons verbonden met de grote edele voorgangers, met de denkers en kunstenaars, met het grote ideaal van het Socialisme.

Wij moeten zijn de jonge Socialisten, die zelfstandig graven de waarden, die passen bij deze tijd.

Het Socialisme is besmeurd en ontheiligd door het geboefte der aarde. Wij moeten het door ons idealisme schoonwassen, zodat het weer blinkend boven onze hoofden verschijnt als het grote doel, waartoe wij op weg zijn.

Jan M.

Politiek-ekonomische Studiën.

De naderende ekonomische wereldcrisis.

Het moet voor logisch denkende mensen wel zeer vreemdend zijn, om na een zesjarige wereldoorlog, die over geheel Europa een chaos heeft nagelaten, zodat zeker een twintig jaar planmatige en intensieve opbouw nodig is om de aarde enigszins bewoonbaar te maken, te spreken over de naderende ekonomische wereldcrisis.

Bedenken we, dat Duitsland is verworpen in een ontzaglijke puinhoop, waarvan het puinruimen alleen al

verscheidene jaren vergt, dat in het deel van Rusland waar de oorlog woedde, zowel door de Duitsers als door de Russen de taktiek van de „Verschroeiende aarde” is toegepast, d.w.z. tweemaal zijn steden en platteland grondig verwoest en vernietigd.

Eveneens zijn in Engeland steden geheel of gedeeltelijk in puin gelegd, terwijl in de door Duitsland bezette gebieden, zoals Nederland, verwoestingen zijn aangericht, waarvan het herstel jaren vordert.

Men zou denken, dat door deze verwoestingen opbouw en werkmogelijkheden van tientallen jaren in het vooruitzicht liggen. Er valt zoveel op te bouwen, dat men voorlopig niet aan oorlog zou toekomen, dat er voor onze generatie mogelijkheden voor het leven zijn om in de wereldchaos enige ordening te brengen. De berichten, die tot ons komen, inclusief van deskundige ekonomen, laten andere zelfs zeer angstige geluiden horen.

Men zou kunnen vragen, waar is het ijzer, koper, aluminium, waaruit men tanks, kogels, granaathulsen maakte, gebleven?

Kan men, nu de oorlog geëindigd is, van deze grondstoffen niet direct potten, pannen, fietsen en bruggen maken? Produkten voor menselijke behoeften? Waarom gebeurt dit niet? Waarom blijft de intensieve opbouw uit?

Door de noodzaak van de oorlog werden ongelooflijke massa's goederen vervaardigd voor het slagveld. Waarom niet in hetzelfde tempo grote massa's produkten des vrede's voortgebracht? Gebruiksgoederen, waaraan zo'n ontzaglijk tekort is?

Daartegenover meldt Amerika sluiting van vele bedrijven, met gevolg werkeloosheid van miljoenen arbeiders.

In de hoogontwikkelde gecompliceerde maatschappij van tegenwoordig blijkt, dat het niet de staatslieden en bankmagnaten alleen zijn, die besluiten nemen. In de topzware industrieële maatschappij blijkt boven alle staatslieden en kapitalisten een macht te bestaan, waaraan zij allen onderworpen zijn en waartegen zij slechts betrekkelijk weinig kunnen inbrengen. Een macht, die niet gedikteld wordt door de mens, maar door de buiten de mens staande, ekonomische, het bedrijfsleven betreffende wetten en organisaties.

De mens is hierdoor onderworpen aan het systeem, dat hij zelf heeft opgebouwd.

C. S.

Oude kennissen.

Weet jij eigenlijk, waarom wij leven?

Dat vraagt een van mijn oude schoolvriendinnen aan mij, als ik haar tegen kom.

Natuurlijk begon ik te lachen. Dat doe je altijd niet-waar, als iemand je zoiets serieus plotseling op den man af vraagt. Ik grinnik dus en antwoordt: „Wel, om te eten, te drinken en vrolijk te zijn. Maar waarom vraag je me dat?”

„Och, zo maar. Ben jij zo gelukkig?” antwoordt zij.

Daar heb je weer zoiets. Wat heeft dat kind? Gelukkig! Ben ik gelukkig? Ik geloof het wel. Ongelukkig ben ik in ieder geval niet. Ik heb prettig werk, kan goed met mijn ouders en mijn verloofde opschieten, het werk in de jeugdvereniging doe ik met plezier. Veel strijd

staat er weliswaar te wachten, maar we zijn jong en kunnen veel, durven veel. Veel verdriet zal er ook nog wel komen. Dienstplicht voor je naaste vrienden, waarschijnlijk ook voor je verloofde. Het vraagstuk Indië. Het vraagstuk weigeren of gaan. Dat alles maak je met ze mee. Maar ongelukkig ben ik toch niet. Ik durf het leven aan!

Ik schijn dit alles in mijzelf gemijmerd te hebben, want plots hoor ik Ans verder praten.

„Ja, zie je, ik weet eigenlijk geen weg meer met mijzelf. Na de oorlog heb ik mij opgegeven als Marva; ik had er schoon genoeg van hier in dit kleine kikkerland rond te hangen. Wilde ook eens wat beleven. Ik deed eigenlijk net als zo veel jongens gedaan hebben na hun lange onderduiktijd. Zij waren ook uit het lood geslagen. Na al die angst, verveling en honger, wilden zij plezier, avontuur en veel eten hebben. Ik ook. Ik heb altijd veel op een jongen geleken. Ik wilde hetzelfde als zij. Och het was niet zo zeer vaderlandsliefde van mij. Aan die ziekte heb ik nooit erg geleden. Maar ik wilde wat meemaken, zie je; wat meemaken! Waarom krijgt een jongen wel de kans en een meisje niet? Enfin, ik gaf mij dus op. Met mij gaven zich 10.000 anderen op en zij hadden er maar 1500 nodig. Ik kreeg dus geen oproep. Behoorde niet tot de uitverkorenen. Och, achteraf vind ik het niet eens zo erg. De meesten hebben er spijt van, dat ze zo gek zijn geweest. De jongens nog het meest. Die moeten nu knokken tegen de Indonesiërs. Enfin, zij kunnen er nu niet meer onderuit.

Om kort te gaan, was dat Marvaplan dus voor mij van de baan en had ik nog steeds mijn kantoorbaantje. Zo van school gekregen en ik zat er nog steeds. Het verveelde mij Cor! O, het verveelde mij zo gruwelijk! Uit louter zucht naar verandering en misschien toch ook nog wel het verlangen om een uniform aan te hebben, het scheen er nu eenmaal in te zitten, heb ik gesolliciteerd en werd ik aangenomen in een van de sanatoria. Toen begon mijn liefdewerk. f 35.00 per maand verdiende ik. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat hard werken. Telkens twee uur rust. Geen hele avond of middag achter elkaar, neen telkens rustposen, opdat je maar fris zou blijven. Zalen schrobben, gangen dweilen, bedden opmaken, ruggen wassen, po's legen, studeren, alles op de klok. Vijftien bedden in drie kwartier. Vitaminerijk eten, maar smaakloos. Dat hield ik ook niet vol. Bovendien kon ik er niet vooruit komen, omdat ik daar geen diploma kon halen. Dat kan je alleen in een ziekenhuis. Ik vroeg daarom overplaatsing, kon al ergens komen, maar kreeg geen ontslag in het sanatorium. Natuurlijk heb ik dat ontslag door gedreven, maar ik had schoon genoeg van dat alles. Nu ben ik weer thuis en zoek maar weer een kantoorbaan. Weet jij er een voor mij?”

Ik staar haar aan. Wat een verhaal is dat! Marva — verpleegster — kantoor... En dat is Ans, die nooit van veranderen hield. De huismus. Wist zij dat Marva zijn, meehelpen betekent aan het militarisme of is zij daar niet van doordrongen? Zijn alle jongens, die vrijwillig dienst genomen hebben er wel van doordrongen, wat dit eigenlijk betekent? Ik geloof het niet. Het is hun domheid, zucht naar avontuur, zucht naar verandering! Er zijn er enkele bij, die door hun opvoeding uit blinde vaderlandsliefde dienst namen, maar de meesten zijn soldaat geworden, omdat zij eens wat anders wilden.

Daarbij komt natuurlijk nog de uniformziekte. Marva-verpleegster. Allebei een uniform.

Verreweg de meesten van onze jongeren denken er zo over. Eens wat anders! maar zij zijn op de verkeerde weg! Juist door dat dienstnemen blijven zij hetzelfde meemaken! Steeds meer ellende, steeds meer onderdrukking. Voorbeeld: Indonesië. Daar hoef ik al heel weinig over te zeggen.

„Ik kijk Ans eens aan.....

„Ben jij nooit uit het lood geslagen, Cor?” vraagt zij mij.

„Néén Ans, dat ben ik niet. Dat komt, omdat ik zie dat er zo heel veel voor ons te doen is. Er is zo'n bende verkeerd in deze wereld en dat verbeter je niet door in mooie pakjes rond te gaan lopen en „door wat te willen beleven.” Dat kan je verbeteren door alles eerst in je op te nemen, de fouten te zoeken en ze te voorkomen. De wereld ziet er beroerd uit Ans, dat weten wij allemaal. De generatie van onze ouders heeft er een heksenketel van gemaakt, maar als wij jongeren niet oppassen zal de onze er nog een grotere heksenketel van maken. Dat zeg ik je. Wij zijn hard op weg. Dan ontdek je verschrikkelijke dingen. Dan zal jij nooit meer het verlangen hebben een Marva te willen zijn. Denken, echter in de eerste plaats Ans, doordenken, dan pas doen. Ik spreek je nog wel eens en ik geloof wel, dat die ziekte van je gauw over zal gaan. Dan zal je leren inzien waarvoor je leeft. Geef mij een poot meid, je kop er voor. Er is heel veel voor ons te doen en voor jou zeer zeker ook.”

A. v.d. B.

Mijmering.

Langs vaten, kratten, stapels stukgoederen, voert mijn weg. Doelloos zwerf ik langs het IJ. Wat is het, dat mij tot het brede water trekt?

Is het verdriet van uit de tijd achter mij? De tijd toen al die prachtige, machtige kranen als oude wrakken door hun knieën zakten, als hopen oud roest de machteloosheid uitdrukten van de tijden.

Bij het beleven van al die woesternij, die ten top gedreven verdwazing, stierf iets in mijn ziel. Was het argeloze blijheid? De onbevangenheid van mijn lach? Ik weet het niet. Wat ik wel weet, dat sinds dien het IJ een vertrouwde in mijn leven geworden is. Samen hetzelfde verdriet beleefd, samen mijmeren we somwijle na.

In de verte maakt zich een schip los van de wal. Een machtig groot schip. Kleine motorbootjes slepen haar voort. 't Lijkt wel een eend met haar kroost. Op het dek staan ze aangetreden. Gestoken in apenpakjes; de hand dichtgeknepen om de riem van het geweer, de ogen strak gericht op de torens van de stad, die langzamerhand vervaagt tot een berg verdriet, die opwelt uit hun jonge hart. Een boot vaart door het IJ. Het water zal haar voeren naar het verre tropenland.

En dan....?

Weer breekt verdriet iets stuk in mijn ziel. In de verte snauwt een boot haar komst vooruit. Een brug draait open. Meisjeshanden slaan een doekje in de grauwe dag. Schorre jongensstemmen overschreeuwen de angst, die zetelt in hun hart.

Is dit de oogst, die vrede bracht?

Ik zwijg en zwerf verder langs het IJ

K. B.

AAN

Redactie „JONG LEVEN”

Plaatijzerweg 58,

AMSTERDAM-N.

Ondergetekende wenst zich als abonné te laten inschrijven van: „JONG LEVEN”

Naam: (Hr., Mevr., Mej.)

Voornaam:

Leeftijd:

Beroep:

Woonplaats:

Adres:

7 Januari 7.

B.X.9232

GEHEIM

R. RD.

Maandblad "Jong Leven".

Volgens een bericht in "de Vrije Socialist" van 30 November 1946 wordt door de Vrije Jeugd Beweging Amsterdam een maandblad uitgegeven genaamd "Jong Leven".

Ik moge U verzoeken mij een proefnummer van bedoeld maandblad, dat te verkrijgen is bij A. Smit, Plaatijzerweg 58 Amsterdam (N) te willen doen toekomen.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen

AAN: den Heer Hoofd-Commissaris
van Politie te
AMSTERDAM.

J.G.Crabbendam.

31 October

6.

3.4799.

1.

R. 12. G E H E I M.

Afschrift courantenartikel.

Hierbij heb ik de eer U afschrift aan te bieden van een artikel, voorkomende in het orgaan "de Vrije Socialist" van 26 October '46, getiteld "wat je ziet, hoort en denkt.....", naar den inhoud waarvan ik nogje verwijzen.

HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezer,
De Luit.Kolonel,

Aan den Heer C. Besink,
Commissaris van Rijkspolitie te kl.,
edehofstraat 18,
S O E S T D I J K.

J.G. Grabbendam.

WAT JE ZIET, HOORT EN DENKT.....

UITKOMST.

Je slaat soms vervelend aan 't piekeren. Zo las ik in de krant dat onze koningin de hoogste orde van het koninkrijk Nepal had ontvangen. Waarom? Werd niet vermeld en ik haal van alles in mijn hoofd maar gaf het op. De orde werd haar overhandigd door de gezant van voornoemd koninkrijk, genaamd Sjinghasjoemsjere Jong Bahadoer Rana. Ik probeer die naam uit mijn hoofd te leeren - je moet zoo bij zijn tegenwoordig! - maar 't lukte me niet. Dan sla ik aan 't piekeren over een ander probleem: de koningin moet in de loop van de tijd heel wat medaļjes en orden hebben gekregen en nooit heb ik op een foto of film gezien dat zij er een droeg. Hoe zou dat nu weer zitten? Er zijn heel veel dames, ook van de "werkende stand", die deze dingen haarfijn weten. Maar ik heb er geen connecties onder. Blijf dus piekeren. Pieker zelfs een paar dagen lang. 's-Nachts bemoei ik me nergens mee. Ik moet in Amsterdam zijn en, merkwaardige coincidentie, daar ontmoet ik zoowaar mijn ouden vriend Bertus Zuurbier, ex-raadslid, vroeде vader, van de hoofdstad. Hij heeft, zoals hij tenminste beweert, veel aan 't Hof verkeerd. Was dit even een uitkomst? Na de gebruikelijke plichtplegingen begin ik direkt over dat ridderorde-probleem. Hij keek me even hatelijk arrogant-lachend aan, alsof hij zeggen wilde "Wat ben je toch achterlijk" en stak toen van wal:

"Ja, ik heb daar toevallig ook over gesproken toen ik de laatste keer aan 't Hof was. Ik zei: - Zeg, Mien, je moet toch wel een hele bundle ridderorden hebben en je draagt er nooit een, hoe zit dat toch? Zij zei teen: - Ja, Bertus, ik heb heel veel van die dingen in Huis. Toen we naar Londen gingen was 't een kist vol. Niet om te tillen. Je begrijpt, eerst van mijn vader, je weet wel, Willem III, en mijn moeder Emma, toen van wijlen mijn man Prins Hendrik en dan van mijzelf; ik kreeg er in Londen nog heel wat bij. Je weet wel dat ik niet van uiterlijk vertoon houd. Aan mijn kleding kan men 't ook zien. Daarom draag ik nooit zoo'n ding. En wat ik nu van plan ben er mee te doen? Kijk, ik ben na de vreselijke oorlog vuriger voorstandster van wereldvrede geworden dan ooit. Maar wat moet ik doen? Er kan "in naam der koningin" wel een dwangbevel bij je komen van de belasting, maar ik kan "in naam der koningin" niet leger en vloot afschaffen. Dan krijg ik trammelant met de grote heren. Ik moet het volk achter mij hebben. Ik ben 't eens met "De Vrije", geen soldaten betekent wereldvrede". Welnu, ik ben van plan al die ordes te verkopen aan 't Rijksmuseum. Ik krijg er stellig wel een millioen voor. Dat geld is voor de anti-militaristische propaganda. Vroeger heb ik wel eens gezegd: "er zijn van die dingen waarin een klein land groot kan zijn". Welnu, Nederland kan groot zijn door zich 't eerste radikaal te ontpennen. En als dat gelukt, door een volksbeweging onder mijn leiding, als wij kunnen zeggen "Dat doen wij, wat doet gij?" dan zal daar een geweldige zegenrijke invloed van uit gaan, over de ganse wereld. Wat zeg jij er van, Bertus?

Ik zei: Jovel, Mien, jovel!

Zuurbier zei me nog: "Maar zeg, zet dit nou net zo in de krant en maak er nou 's geen gijntje van".

Waarvan ik nota heb genomen.